

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Міністерство фінансів України

Державний комітет статистики України

Програма Розвитку ООН в Україні

Державна установа «Інститут
економіки та прогнозування НАН
України»

Науково-дослідний економічний
інститут

Інститут економічних досліджень та
політичних консультацій

Інститут еволюційної економіки

Представництво Міжнародного
валютного фонду в Україні

Міжнародний центр перспективних
досліджень

CASE Україна

Інвестиційний банк Concorde Capital

Райффайзен Банк «Аваль»

BAT «БТА Банк»

BAT «СЕБ Банк»

Dragon-Capital

The Bleyzer Foundation

ТОВ «Тройка Діалог Україна»

Україна: перспективи розвитку

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ

Випуск 23,
2010 рік

Україна: перспективи розвитку (Консенсус-прогноз) – видання Міністерства економіки України, яке готується Департаментом макроекономіки за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в рамках Проекту «Цілі Розвитку Тисячоліття – Україна» (MDGP). Публікація стане у нагоді урядовцям, фахівцям центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання соціально-економічного розвитку країни, макроекономічного прогнозування.

Видання підготовлено Міністерством економіки України та містить матеріали семінару з макроекономічного прогнозування, який відбувся 25 березня 2010 року. Семінари з прогнозування мають на меті підвищення якості макроекономічних прогнозів шляхом експертного обговорення (прогнозів, поточних економічних тенденцій, результатів досліджень), досягнення консенсусу щодо перспективного бачення подальших шляхів розвитку країни та обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями (урядовими установами, міжнародними фінансовими організаціями, науково-дослідними інститутами, аналітичними центрами, недержавними організаціями тощо).

У підготовці випуску брали участь:

Наталя Горшкова
Оксана Заवотрько
Валерія Войтенко
Наталія Сітнікова
Тетяна Боліла

Електронна адреса: khmelyuk@me.gov.ua, vvoytenko@me.gov.ua, natalia.sitnikova@undp.org.

Контактні телефони: (044) 253-82-77, 253-83-01

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.

© Міністерство економіки України

ЗМІСТ

РЕЗЮМЕ	3
СТИСЛИЙ ОГЛЯД ДИНАМІКИ КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ ЗА 2009 РІК	5
СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ	7
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2010-2011 РОКИ	8
РИЗИКИ НА 2010-2011 РОКИ	21
ТАБЛИЦІ	25

“Консенсус-прогноз” – це усереднене значення основних прогнозних показників економічного розвитку України, які розраховані на основі експертних оцінок учасників «Консенсус-прогноз» опитування. Наведений у публікації консенсус-прогноз на 2010-2011 роки розраховано на базі матеріалів, наданих експертами Міністерства економіки України, Державної установи «Інституту економіки та прогнозування НАН України», Науково-дослідного економічного інституту, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Представництва Міжнародного валютного фонду в Україні, Міжнародного центру перспективних досліджень, Компанії CASE Україна, Інвестиційного банку «Concorde Capital», Райффайзен Банку «Аваль», БАТ «БТА Банк», Dragon-Capital та The Bleyzer Foundation.

“Консенсус-прогноз” ґрунтується на консультаціях та дискусіях з експертами. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками семінару, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щирі подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

Резюме «Консенсус-прогнозу» (станом на березень 2010 року)

Прогнозні оцінки тенденцій 2010 року

У прогнозах експертів щодо розвитку економіки України у 2010 році спостерігається значна розбіжність, про що свідчить варіація значення приросту реального ВВП: від 1,9% до 4,8%. На противагу попередньому консенсус-прогнозу експерти одностайні щодо позитивної динаміки розвитку економіки у 2010 році, яка буде підтримуватись розширенням зовнішнього попиту, зважаючи на відновлення зростання світової економіки і провідних країн світу, та покращенням зовнішньоекономічної кон'юнктури для українських експортерів (зростання світових цін на окремих товарних ринках – металургійної та хімічної продукції), а також відновленням функціонування банківської системи. Зважаючи на прогнозні оцінки експертів усереднене значення зростання реального ВВП у 2010 році збільшилось на 1 в.п. до 3,4%, тобто вже втретє експерти переглядають свої очікування на 2010 рік у бік збільшення.

Порівняно з жовтневим прогнозом експерти збільшили свої прогнозні оцінки по всіх складових ВВП. Крім того, більшість фахівців очікують посилення ролі інвестиційної діяльності у економічне зростання: усереднене значення приросту інвестицій становило 6,2% (варіація значення від 0,4% до 10,9%). Аналітики очікують відновлення кредитування на тлі зниження вартості кредитних коштів. Поряд з цим, деякі експерти припускають падіння державного споживання у 2010 році (варіація значення від «мінус» 6,1% до «плюс» 5,1%). У той же час, усереднене значення середньомісячної заробітної плати порівняно з попереднім прогнозом зменшилось на 1,8% до 2178 грн. з варіацією значення від 1983 грн. до 2349 грн.

Зважаючи на перегляд у бік збільшення експертами цінкових показників (усереднене значення дефлятора ВВП збільшилось з 112,5% до 113,7%) усереднений показник номінального ВВП знизився на 0,4% до 1067,2 млрд. грн. (варіація значення від 1018,9 до 1121,1 млрд. грн.).

Не спостерігається єдності у поглядах експертів щодо цінової динаміки. Усереднене значення індексу споживчих цін у розрахунку грудень до грудня збільшилось порівняно з жовтневим прогнозом на 1,2 в.п. до 112,5% (варіація значення від 109,4% до 118,2%), індексу цін виробників – на 2,2 в.п. до 114% (варіація значення від 110% до 119,5%). Більшість експертів припускають перегляд тарифної політики у бік поступового збільшення адміністративно-регулюючих тарифів для населення (зокрема газ, електроенергія).

Значно покращились прогнозні оцінки учасники семінару щодо показників зовнішньої торгівлі. Усереднене значення темпів приросту експорту товарів та послуг становило 14,2% (варіація значення від 7,3% до 31,6%), імпорту – 11,9% (варіація показника від 5% до 22,9%).

Як і у попередньому Консенсус-прогнозі, спостерігається значна різниця у поглядах експертів щодо оцінок сальдо рахунку поточних операцій, про що свідчить варіація прогнозів (від «мінус» 2,1 млрд. дол. США до «плюс» 2,4 млрд. дол. США). Усереднене значення порівняно з жовтнем змінилось з позитивного значення на від'ємне («мінус» 562 млн. дол. США). Поряд з цим, значно збільшилось від'ємне сальдо рахунку операцій з капіталом (до «мінус» 3,5 млрд. дол. США), про що свідчать прогнозні оцінки експертів щодо відтоку капіталу з країни зважаючи на необхідність покриття боргових зобов'язань. Усереднене значення чистого притоку прямих іноземних інвестицій порівняно з жовтневим показником зменшилось на 7,2% до 5,4 млрд. дол. США (варіація від 4 млрд. дол. США до 8 млрд. дол. США). Також, незначно погіршились порівняно з попереднім Консенсус-прогнозом оцінки експертів щодо рівня міжнародних валютних резервів (усереднене значення – 26,2 млрд. дол. США з варіацією від 21,5 млрд. дол. США до 35,7 млрд. дол. США).

Значна розбіжність у поглядах спостерігається і у бюджетних показниках та монетарних агрегатах. За прогнозами експертів максимальний рівень дефіциту бюджету у 2010 році може становити 85,8 млрд.грн. (8% від ВВП), мінімальний – 21,1 млрд.грн. (2% від ВВП). Зважаючи на прогнозні оцінки учасників семінару усереднене значення дефіциту бюджету порівняно з жовтневим прогнозом збільшилось на 10,2 млрд.грн. до 48,7 млрд.грн. (4,6% від ВВП).

Збільшились консенсусні показники як темпів приросту монетарної бази на 0,3 в.п. до 13,8% (варіація значення від 6,3 до 25%), так і грошової маси на 1,2 в.п. до 15,9% (варіація показника від 9,2% до 26,8%).

Прогнозні оцінки тенденцій 2011 року

За прогнозами учасників семінару у 2011 році розвиток української економіки характеризуватиметься активізацією інвестиційної діяльності на тлі сприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури. Усереднене значення приросту реального ВВП становить 4,7% (варіація показника від 3,3% до 5,8%), що на 1,3 в.п. більше, ніж прогнозується на 2010 рік. Усереднене значення номінального ВВП – 1244,7 млрд.грн.

Учасники семінару на 2011 рік прогнозують уповільнення зростання цін. Усереднене значення індексу споживчих цін на 2,4 в.п. менше відповідного показника на 2010 рік і становить 110,1% (варіація показника від 108% до 115,4%), індексу цін виробників – на 2,9 в.п. до 111,1% (варіація від 105,4% до 115%). В основному, на думку експертів, цінова динаміка на споживчому ринку формуватиметься під впливом зростання пропозиції продукції на внутрішньому ринку, високого врожаю зернових, що сприятиме здешевленню продовольчих товарів.

У 2011 році очікується подальше зростання інвестицій (усереднене значення приросту становить 9,3% (варіація значення від 5% до 15,4%), що на 3,1 в.п. більше показника 2010 року) в основному через підготовку до проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. В той же час, передбачається розширення споживчої складової ВВП, а саме за рахунок зростання кінцевих споживчих витрат (усереднене значення приросту приватного споживання – 5,2% при варіації значення від 4% до 8,1%). Більшість експертів до прогнозних розрахунків закладають підвищення соціальних стандартів відповідно до прогнозного рівня інфляції, а також не повне запровадження Єдиної тарифної сітки для працівників бюджетної сфери, хоча розрив між першим тарифним розрядом та рівнем мінімальної заробітної плати буде поступово зменшуватись у прогнозному періоді. Усереднене значення середньомісячної заробітної плати на 2011 рік становить 2502 грн., що на 14,9% більше показника на 2010 рік.

Значна розбіжність спостерігається у поглядах експертів щодо розвитку зовнішньоекономічної діяльності, про що свідчить варіація показників темпів приросту експорту (від 4% до 18,5%) та імпорту (від 5,1% до 18,4%). Усереднене значення приросту експорту на 2,3 в.п. менше відповідного показника 2010 року і становить 11,9%, імпорту – навпаки – більше на 0,5 в.п., і становить 112,4%. Як результат, усереднена частка від'ємного сальдо рахунку поточних операцій у ВВП на 0,3 в.п. більше показника на 2010 рік. Водночас, більшість експертів очікують відновлення зростання притоку іноземного капіталу в країну, про що свідчить: 1) усереднене значення сальдо рахунку операцій з капіталом та фінансових операцій, яке, на противагу прогнозу на 2010 рік, у 2011 році - позитивне (1,9 млрд.дол.США з варіацією значення від «мінус» 2 млрд.дол.США до «плюс» 7 млрд.дол.США), 2) усереднене значення прямих іноземних інвестицій, що на 23,8% більше показника на 2010 рік і становить 6,6 млрд.дол.США з варіацією значення від 5 млрд.дол.США до 9 млрд.дол.США. Прогнозисти не знайшли консенсусу щодо рівня міжнародних валютних резервів: деякі очікують їх падіння порівняно з 2010 роком, інші – зростання (усереднене значення на 5,4% більше показника на 2010 рік і становить 27,6 млрд. дол. США з варіацією значення від 17,5 млрд.дол.США до 43,8 млрд.дол.США).

За прогнозами учасників семінару у 2011 році покращиться ситуація у бюджетній сфері. Так, усереднене значення дефіциту бюджету становить 2,9% від ВВП, що на 1,7 в.п. менше показника 2010 року (варіація значення від 2 до 4% від ВВП). Усереднені показники приросту монетарних агрегатів на 2011 рік знаходяться майже на рівні 2010 року.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД ДИНАМІКИ КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ ЗА 2009 РІК

Прогнозні оцінки майже всіх показників економічного і соціального розвитку України на 2009 рік суттєво змінювались у бік погіршення протягом березня 2008 року – жовтня 2009 року. Це свідчить про стрімкий характер розвитку рецесійних процесів в економіці України у 2009 році та складність прогнозування в таких умовах. Загалом, як показала практика складання консенсус-прогнозів, в період різких змін тенденцій розвитку прогнозні моделі не спрацьовують.

Якщо переглянути Консенсус-прогнози щодо розвитку української економіки на 2009 рік (таблиця 1), які готувались на базі представлених матеріалів учасників семінару, то, відповідно до них, лише з листопада 2008р., коли вже по факту спостерігався найбільший негативний вплив поширення світової фінансової кризи на українську економіку, експерти почали прогнозувати падіння реального ВВП. При цьому усереднене значення коливалось від «мінус» 2,6% за песимістичним сценарієм у листопаді 2008 року до «мінус» 13,9% у жовтні 2009 року. Відповідно до звіту Держкомстату за підсумком 2009 року фактичне падіння ВВП становило 15%.

Очікування аналітиків щодо інфляційних процесів в Україні в цілому виявились більш реалістичними, але протягом березня 2008-жовтня 2009 року вони так само суттєво змінювались. При чому найближчими до факту стали прогнози, розроблені у березні та червні 2008 року (усереднене значення індексу споживчих цін – 110,6% та 112,6% відповідно). В той час, як починаючи з жовтня 2008 року та по жовтень 2009 року консенсусні оцінки виявились менш точними і суттєво вищими, ніж факт. За підсумком 2009 року фактичний індекс споживчих цін становив 112,3%. Це, на нашу думку, пов'язано з тим, що можливо експерти протягом 2009 року переоцінили вплив девальваційних процесів, які остерігались наприкінці 2008 року, та закладали у свої прогнозні розрахунки більш високі інфляційні очікування. Поряд з цим, індекс цін виробників за підсумком 2009 року становив 114,3%, що на 1 та 1,6 в.п. менше, ніж усереднений показник станом на липень та жовтень 2009 року (усереднене значення протягом березня 2008 року – жовтня 2009 року коливалось від 118,6% - станом на жовтень 2008 року, до 112,7% – станом на жовтень 2009 року).

Досить оптимістичними порівняно з фактом виявились прогнозні оцінки середньомісячної заробітної плати, яка фактично за підсумком 2009 року становила 1906 грн., що на 23,1% менше, ніж усереднене значення станом на червень 2008 року (максимальне значення протягом березня 2008 року – жовтня 2009 року) та на 1% менше, ніж станом на жовтень 2009 року (мінімальне значення).

Також значна розбіжність між прогнозними оцінками учасників семінару та фактичними показниками спостерігається у показниках зовнішньої торгівлі. Вочевидь експерти не очікували такого значного падіння як обсягів експорту товарів та послуг – фактично падіння експорту за 2009 рік становило 36,6%, так і імпорту – 43,7%. Значними коливаннями прогнозів характеризувались бюджетні показники – усереднене значення змінювалось від «мінус» 0,3% від ВВП станом на листопад 2008 року до «мінус» 5,5% від ВВП станом на жовтень 2009 року (офіційний дефіцит бюджету становить 2,4% від ВВП) та монетарні агрегати (експерти не очікували падіння грошової маси, яка за підсумком 2009 року зменшилась на 5,5%, що в основному зумовлено падінням депозитів у банківській системі).

Таблиця 1.

Динаміка консенсус-прогнозу (березень 2008-жовтень 2009) та звітні дані за 2009 рік

Показник	березень 2008	червень 2008	жовтень 2008	листопад 2008		квітень 2009	липень 2009	жовтень 2009	Звіт за 2009 рік
				базовий сценарій	Довідково: песимістичний сценарій				
Реальний сектор									
Номінальний ВВП, мільйони гривень	1 108 150	1 184 405	1 229 809	1 111 205	1 056 031	1 017 401	956 427	925 156	912 563
Реальний ВВП, індекс, рік до року	106,0	105,5	105,3	101,1	97,4	89,8	87,1	86,1	85,0
Інфляція, індекс									
Індекс споживчих цін (середній за рік)	111,6	114,6	114,6	115,5	117,2	119,4	117,8	116,4	115,9
грудень до грудня попереднього року	110,6	112,6	113,9	114,3	115,5	117,8	116,5	114,4	112,3
Індекс цін виробників (середній за рік)	114,7	121,7	123,8	113,4	115,0	110,4	108,1	106,0	106,5
грудень до грудня попереднього року	113,4	116,3	118,6	113,4	114,8	117,3	113,3	112,7	114,3
Зовнішній сектор, млн. дол. США									
Рахунок поточних операцій	-12 097	-20 395	-20 362	-11 209	-5 499	-313	-963	-1 074	-2 022
Обсяг експорту товарів та послуг	92 134	100 342	108 509	88 719	79 924	62 113	57 182	54 626	54 253
Обсяг імпорту товарів та послуг	105 529	122 662	131 263	102 171	87 200	63 555	58 933	56 314	56 275
Прямі іноземні інвестиції	9 710	11 590	11 079	7 458	4 944	5 216	4 463	4 331	4 654
Зовнішній сектор, % рік до року									
Обсяг експорту товарів та послуг	118,3	123,0	121,3	102,6	93,0	76,3	67,0	66,0	63,4
Обсяг імпорту товарів та послуг	120,1	127,0	126,0	101,2	86,1	66,2	58,8	57,5	56,3
Обмінний курс, грн./дол. США									
Середній	5,04	5,00	5,13	6,35	7,40	8,79	8,18	8,09	7,79
Кінець періоду	5,05	5,07	5,24	6,91	8,41	9,49	8,95	8,80	7,99
Зведений бюджет, мільйони гривень									
Всі доходи	352 054	386 446	388 079	342 559	319 769	296 338	280 711	264 914	288 580
Всі видатки	370 439	405 464	404 906	346 324	324 456	326 568	318 982	315 819	310 187
Загальний баланс	-18 289	-19 690	-17 269	-6 188	-6 250	-30 230	-39 624	-52 814	-21 607
Приватизація	6 454	8 811	7 496	3 886	3 420	4 944	2 339	3 105	808
Зведений бюджет, % до ВВП									
Загальний баланс	-1,7	-1,6	-1,4	-0,3	-0,4	-3,0	-4,0	-5,5	-2,4
Гроші та кредит									
Монетарна база, зміна у %	26,1	24,5	23,4	15,3	20,8	8,7	7,4	5,7	4,4
Грошова маса (М3), зміна у %	28,8	22,8	25,9	15,9	9,5	10,7	2,7	0,2	-5,5
Середня заробітна плата працівників, грн.	2 322	2 480	2 447	2 290	2 212	1 986	1 926	1 932	1 906

СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ

Консенсусні припущення макроекономічного прогнозу

Основні консенсусні припущення учасників семінару відображені у таблиці 2.

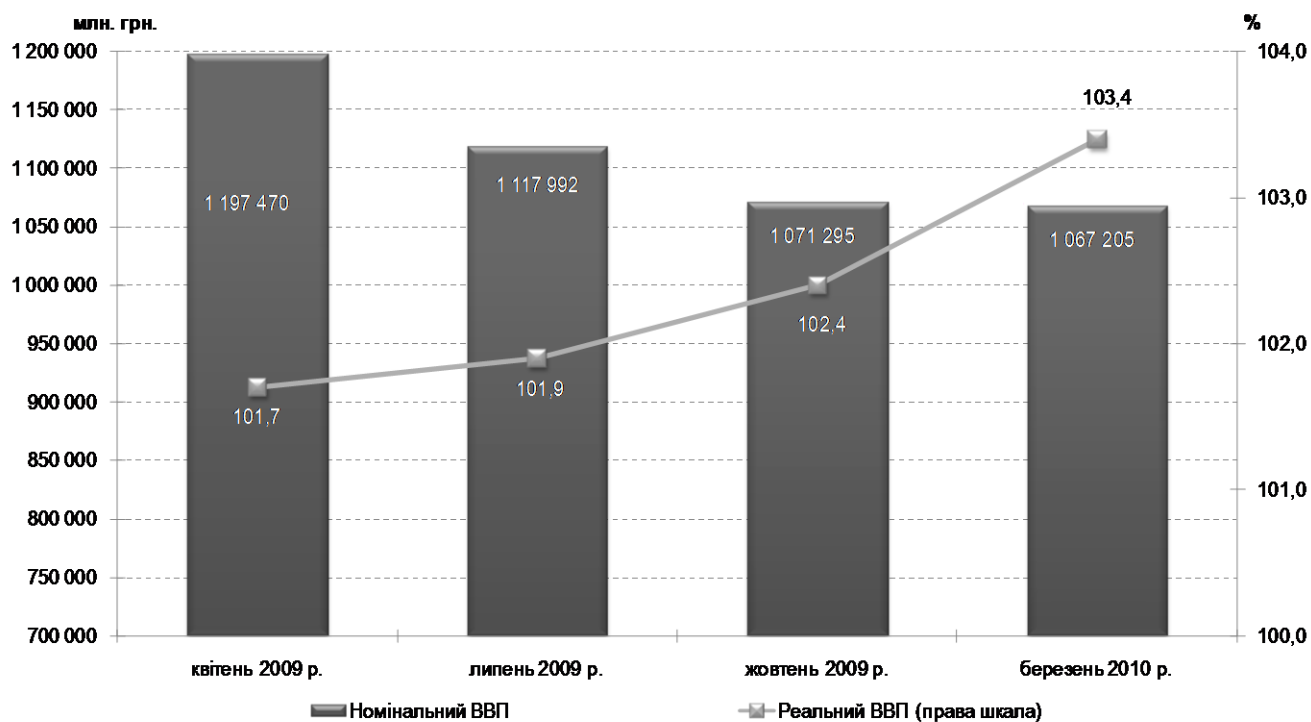
Таблиця 2.

	2010				2011
	квітень 2009 р.	липень 2009 р.	жовтень 2009 р.	березень 2010 р.	березень 2010 р.
ВВП, % реальної зміни:					
світовий	2,3	1,0	2,1	3,2	3,6
Росія	2,0	0,2	0,3	3,0	3,7
США	1,2	0,3	1,2	2,5	2,4
Зона євро/ЄС	0,5	0,4	0,9	1,0	1,6
Індекс споживчих цін, грудень до грудня попереднього року, %:					
світовий	102,9	103,0	102,1	102,0	102,3
Росія	109,9	109,3	109,7	108,3	108,1
США	102,3	101,1	101,0	101,9	102,3
Зона євро/ЄС	101,6	101,1	100,9	101,1	101,3
Облікова ставка НБУ, %, на кінець періоду	11,6	10,5	9,8	10,4	9,6
Обмінний курс, рубль/дол. США	35,5	30,6	34,1	31,2	30,6
Ціна на природний газ, дол. США за 1 тис. м ³	255,1	257,3	260,1	313,5	342,5
Ціни на нафту, дол. США/барель (середньорічна)	61,8	75,0	74,3	80,9	87,1
Мінімальна заробітна плата, грн. (середньозважена)	713,7	707,4	726,8	782	882
Надходження від приватизації, млн. грн.	4300	3615	6589	5377	4648
Врожай зернових, млн. тонн	41,2	40,0	39,5	42,6	43,1

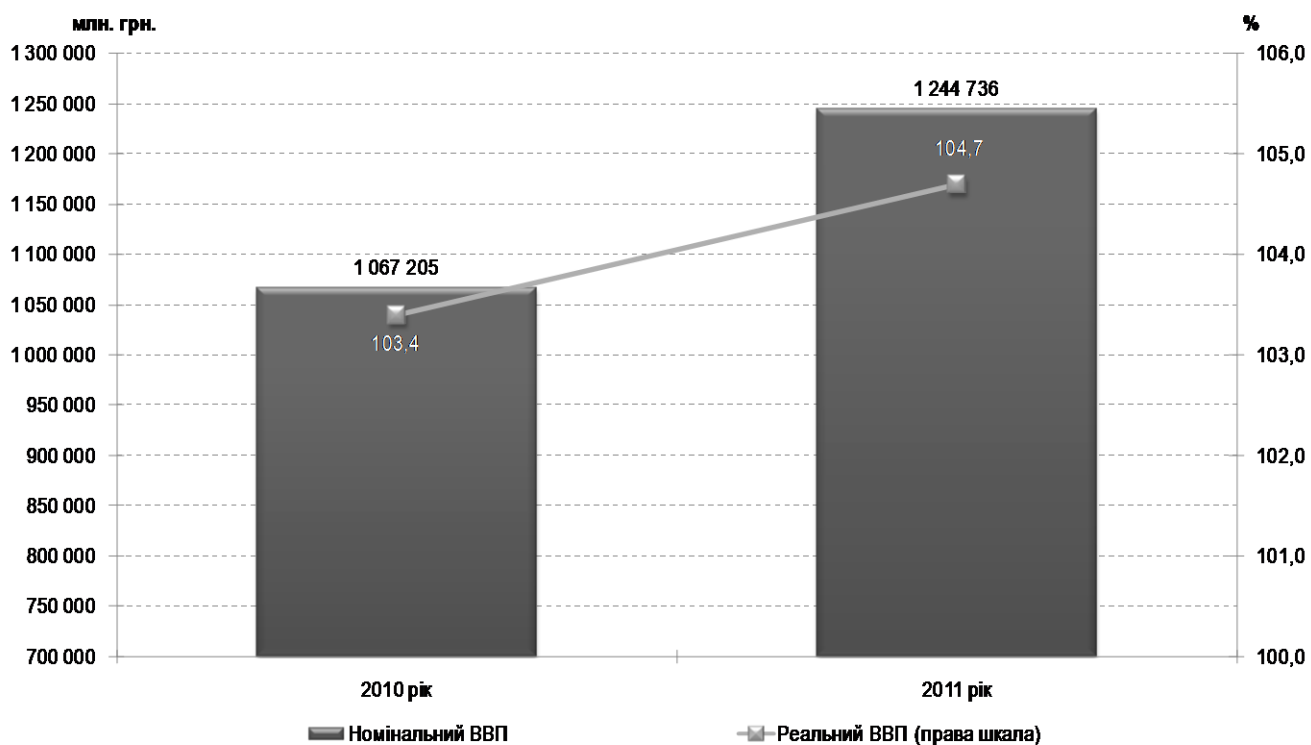
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2010-2011 РОКИ

До Вашої уваги пропонується четвертий варіант Консенсус-прогнозу основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2010 рік (табл. 4, 5), розрахований на базі матеріалів представлених учасниками семінару. Прогноз макропоказників на 2011 рік прогнозуючими організаціями представлено вперше (табл. 4, 6).

Рис. 1. Консенсус – прогноз реального та номінального ВВП на 2010-2011 роки

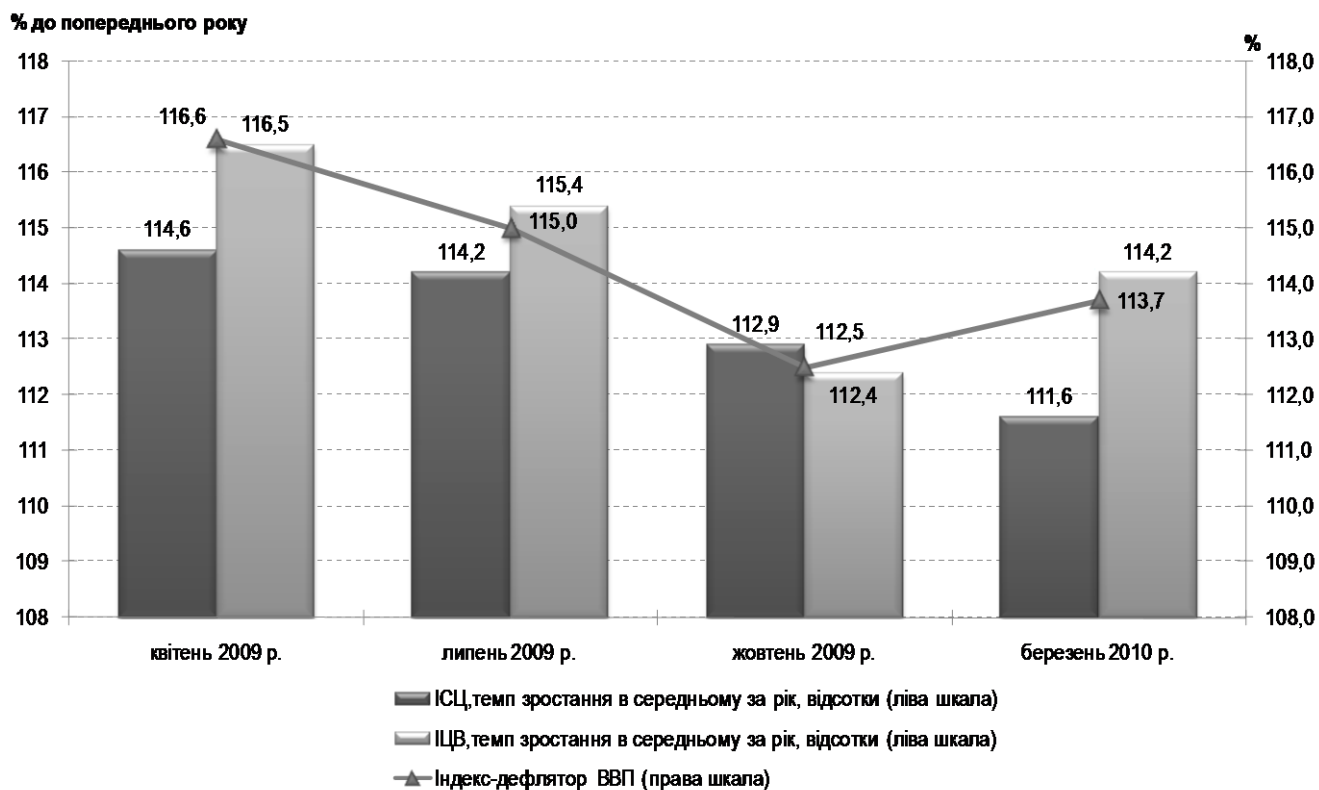

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

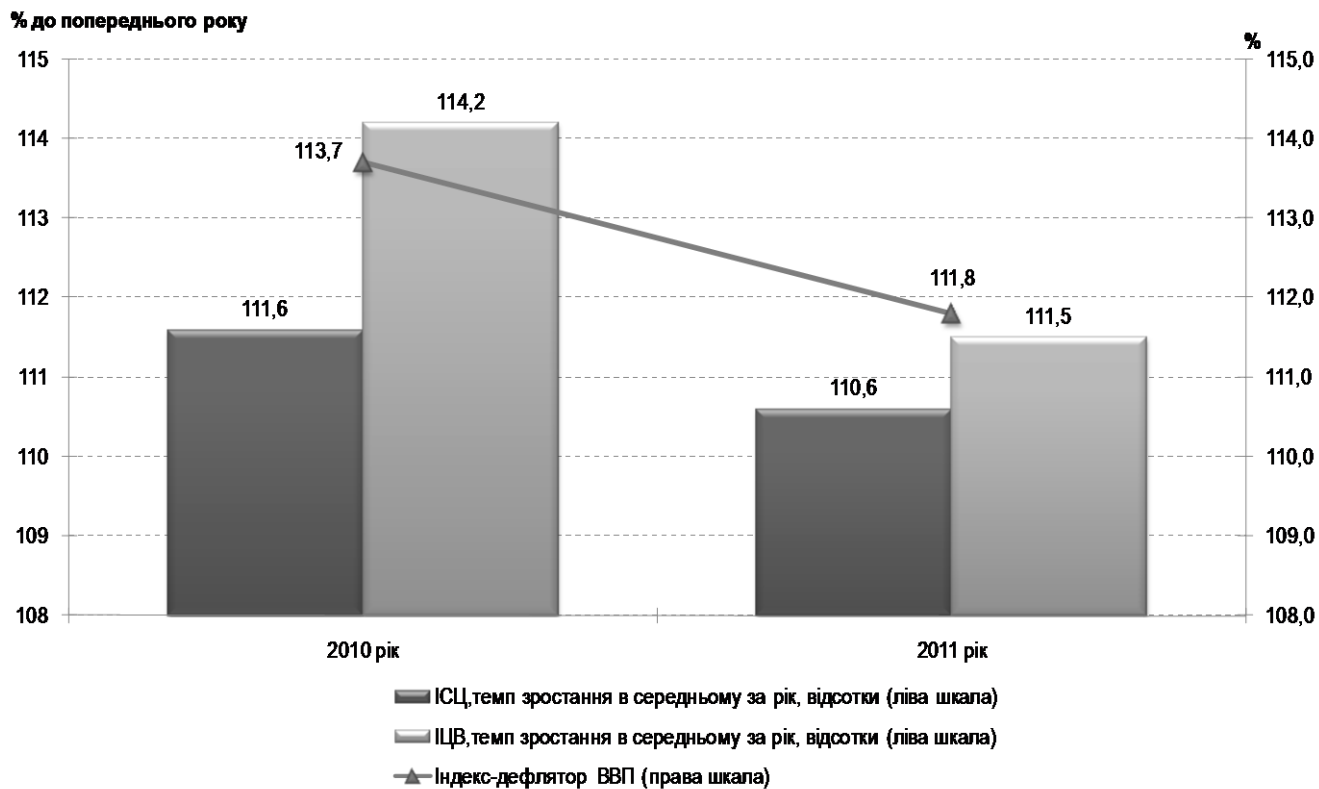

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 2. Консенсус – прогноз цінових індексів на 2010-2011 роки

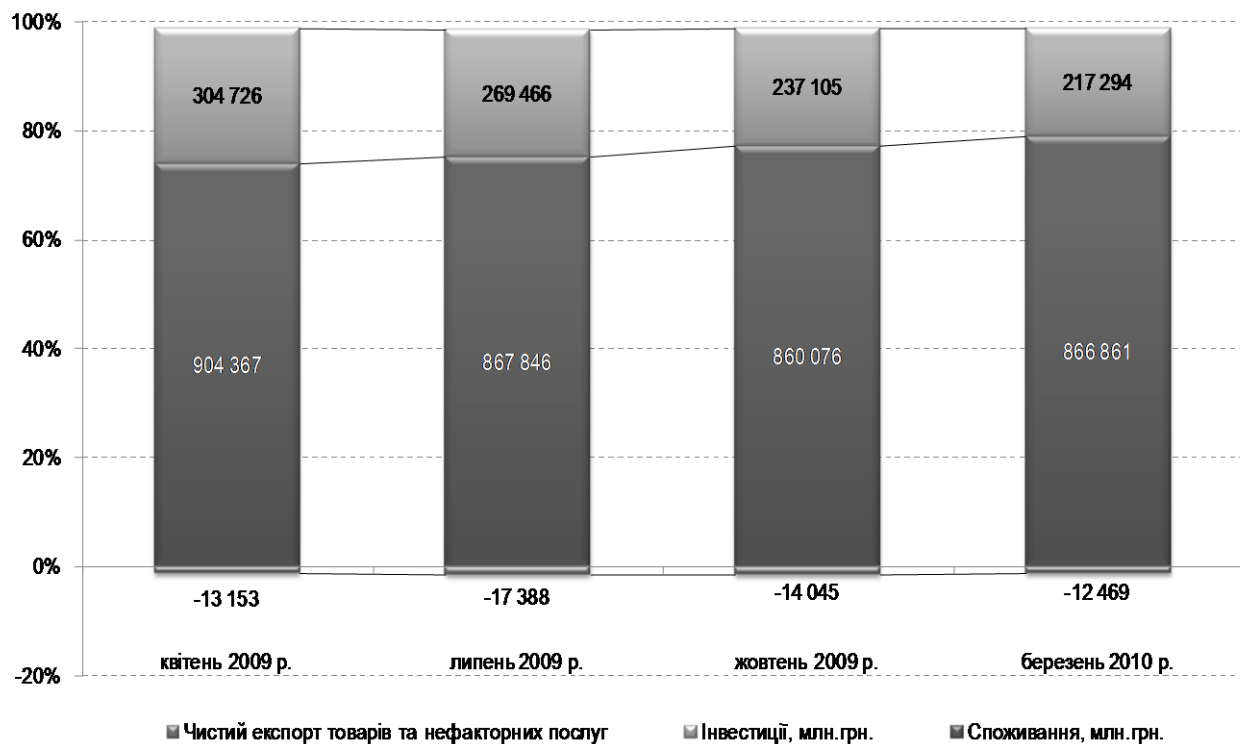

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

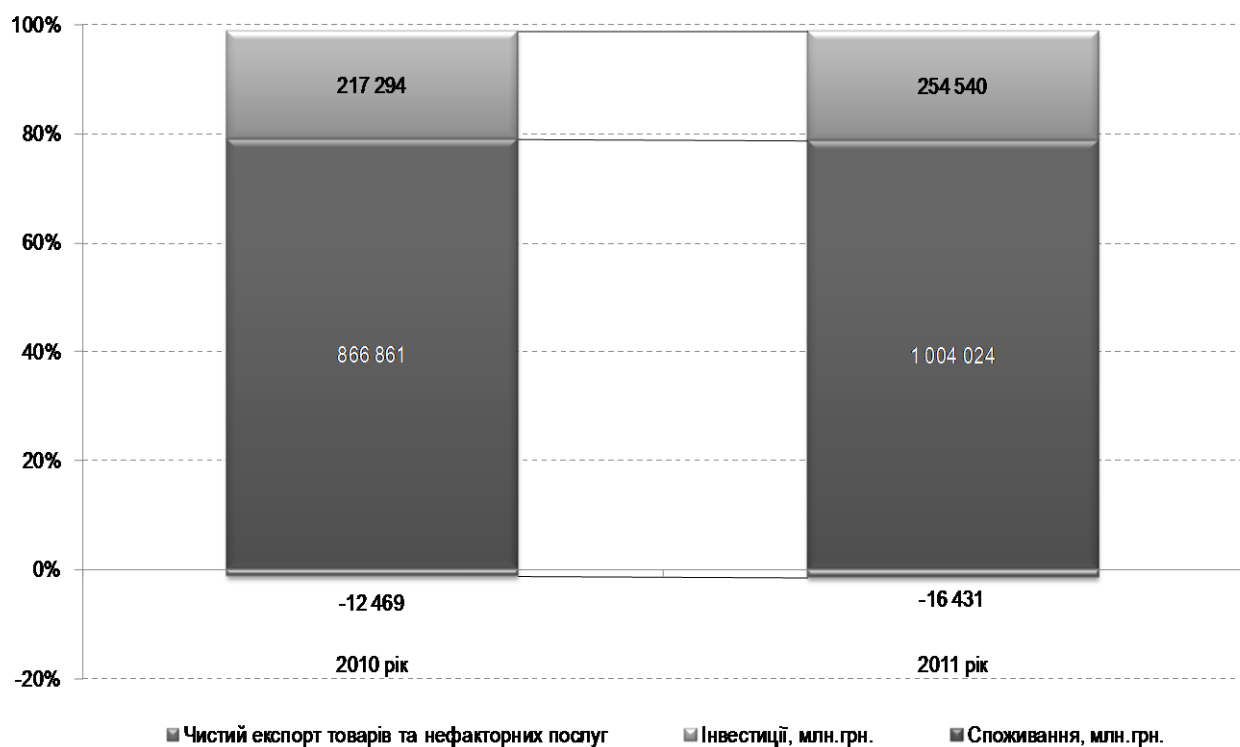

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 3. Консенсус – прогноз основних складових ВВП за категоріями кінцевого використання на 2010-2011 роки

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 4. Консенсус – прогноз зміни приватного та державного споживання, інвестицій на 2010-2011 роки

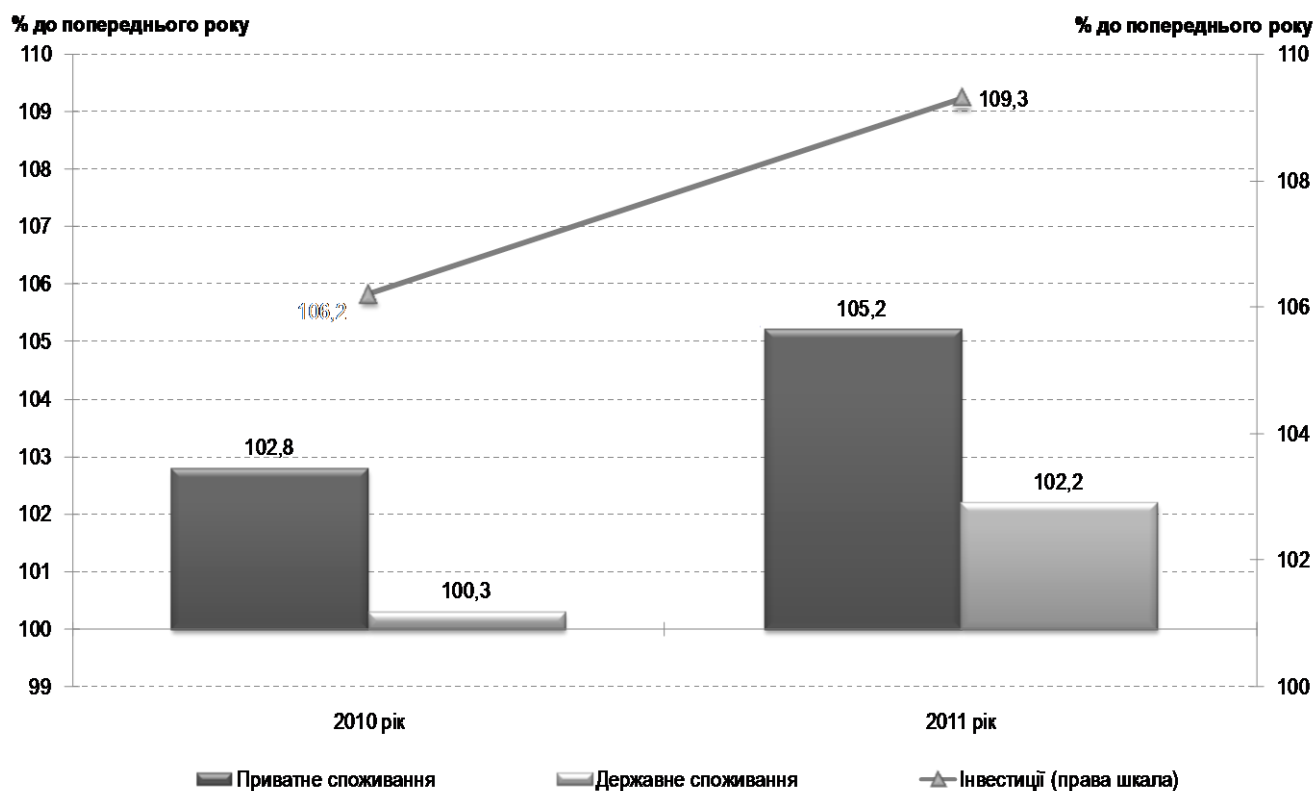
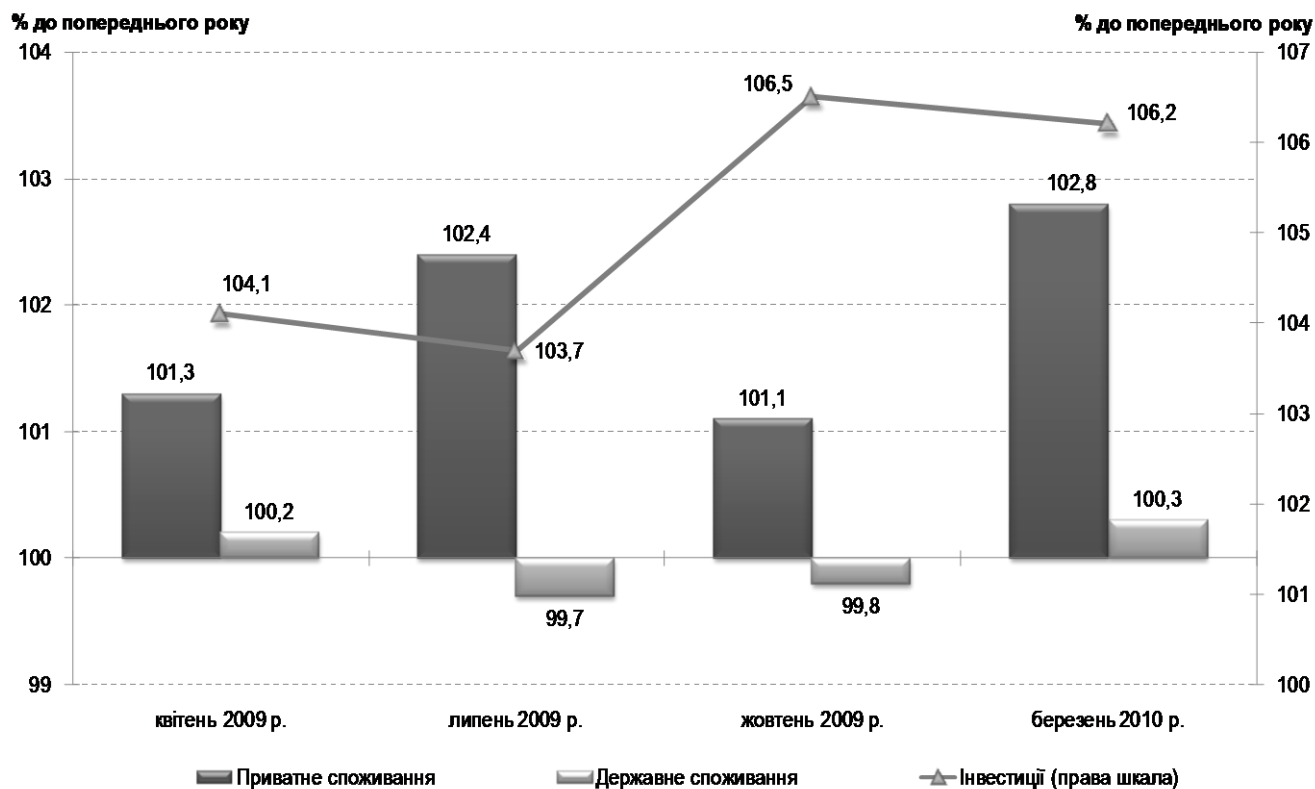
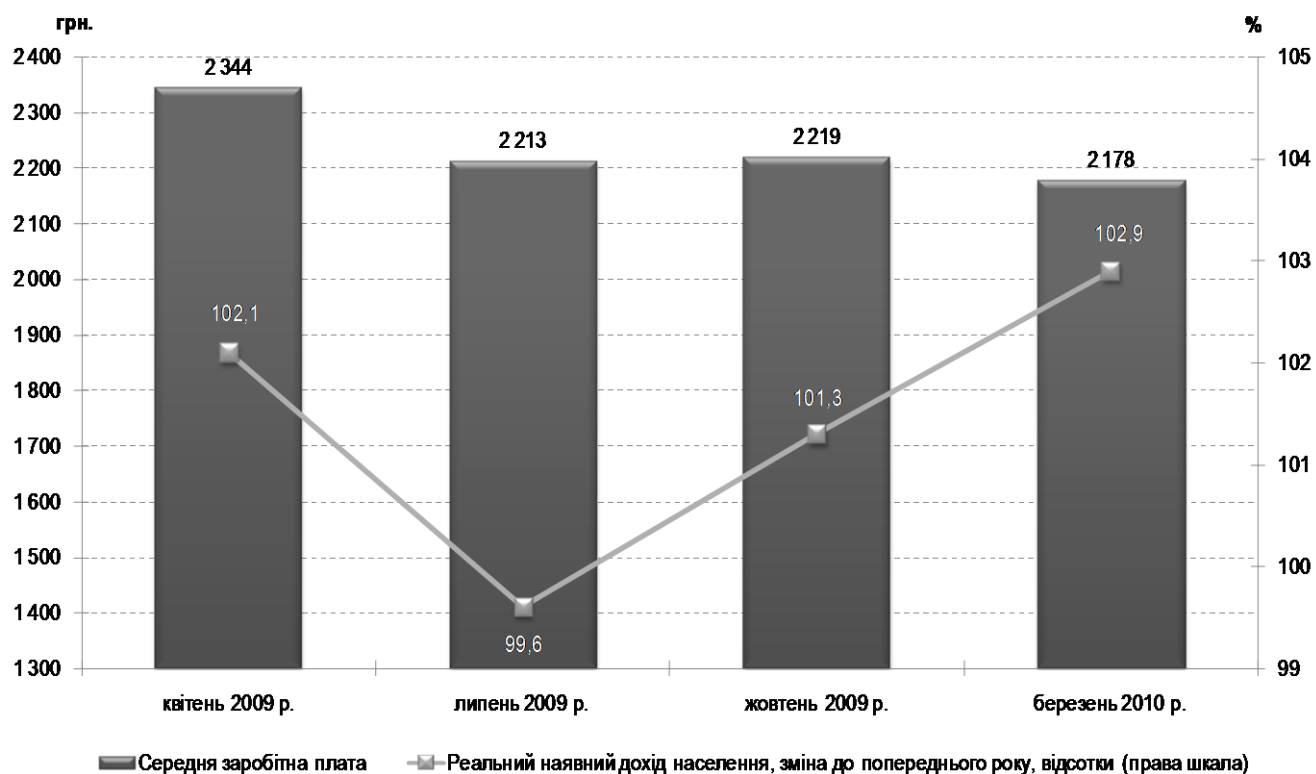
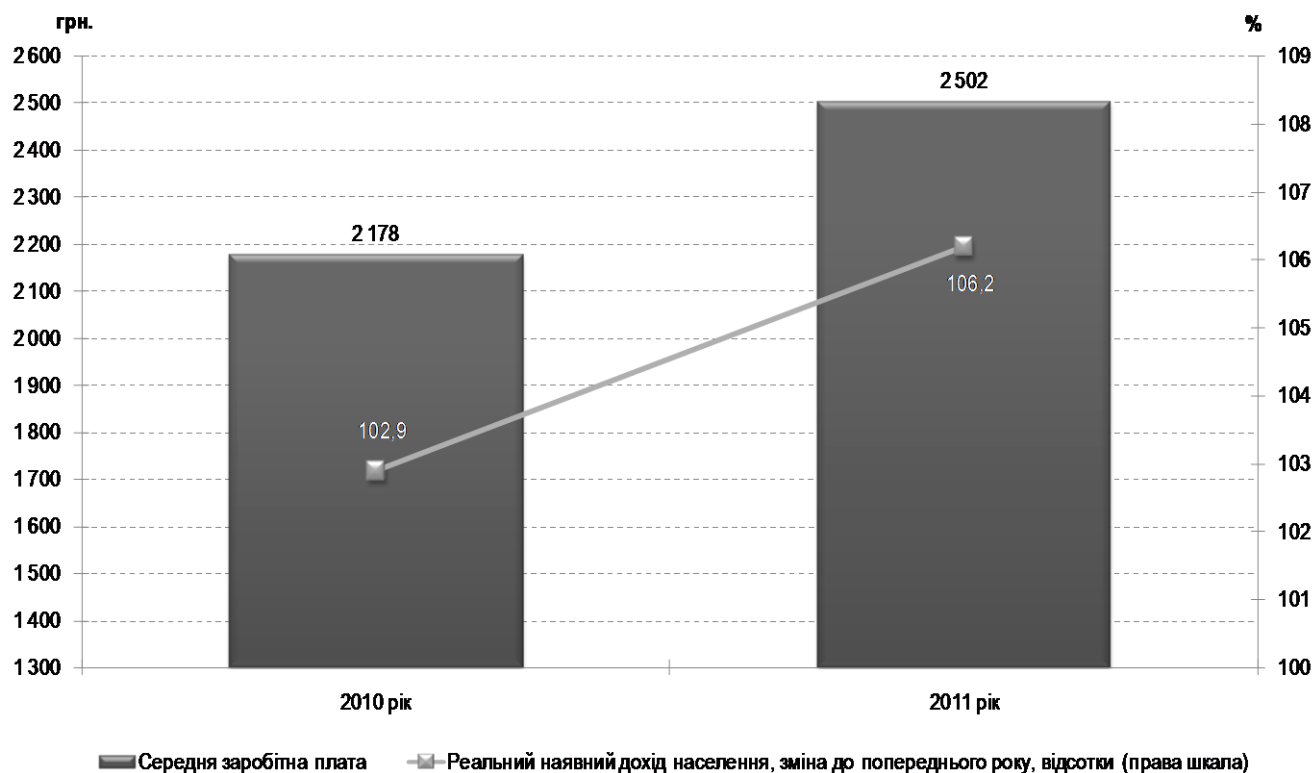

Рис. 5. Консенсус – прогноз середньої заробітної плати та зміни реального наявного доходу населення на 2010-2011 роки

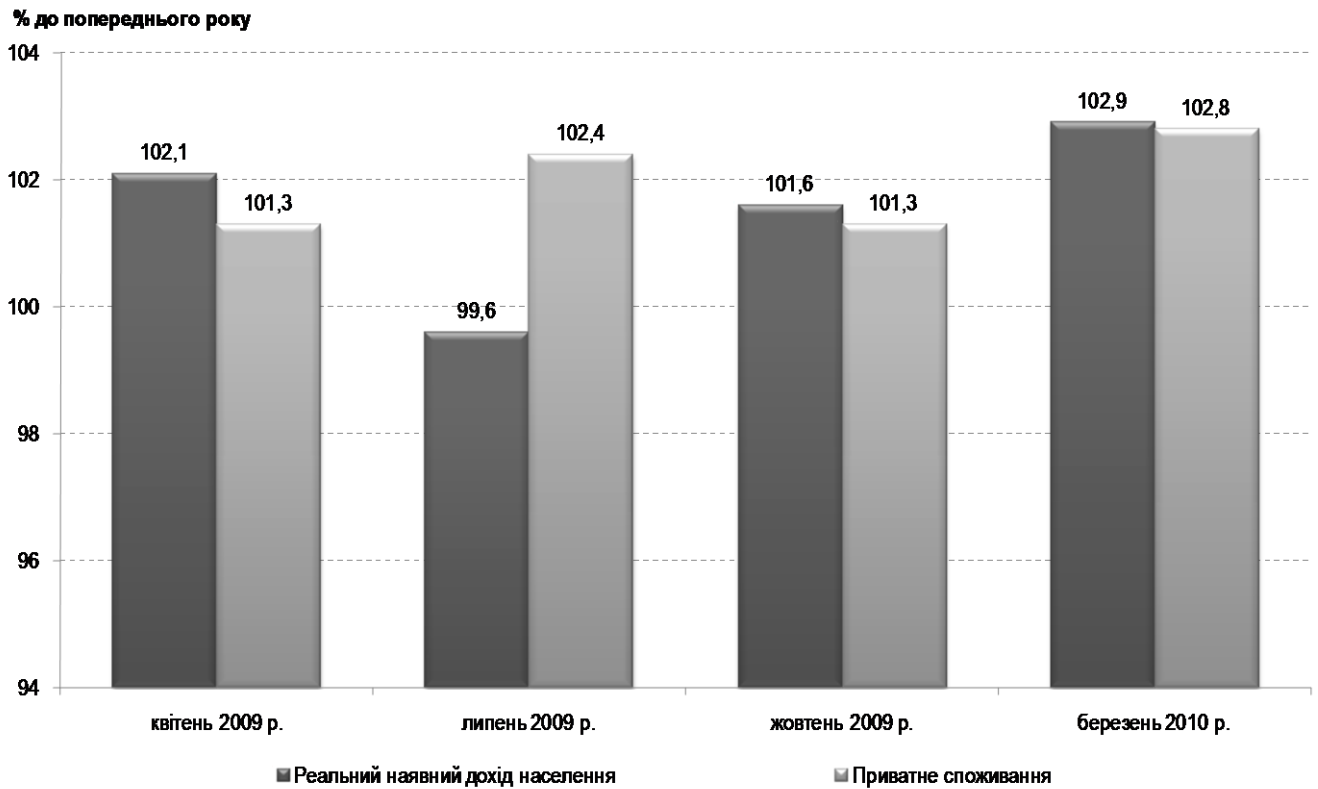

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

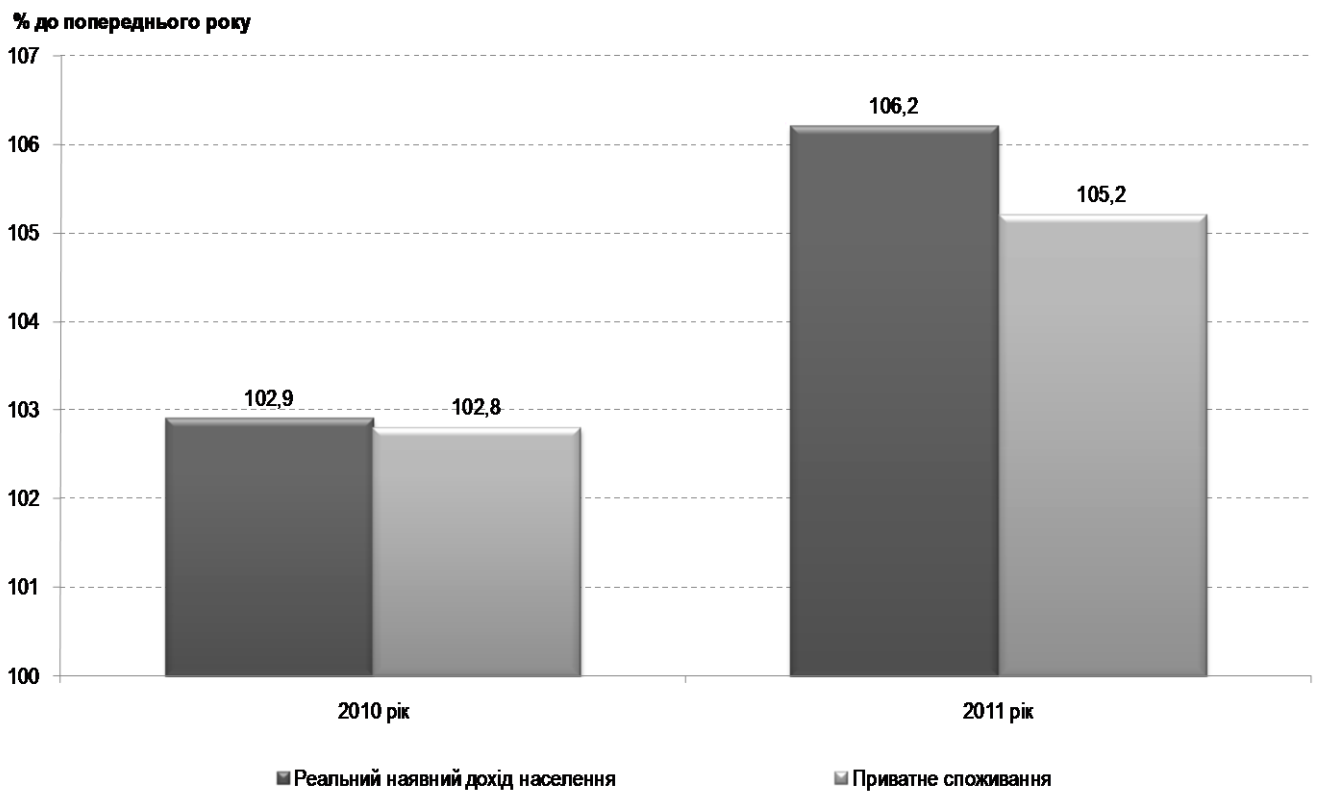

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 6 Консенсус – прогноз зростання реального наявного доходу населення та приватного споживання на 2010-2011 роки

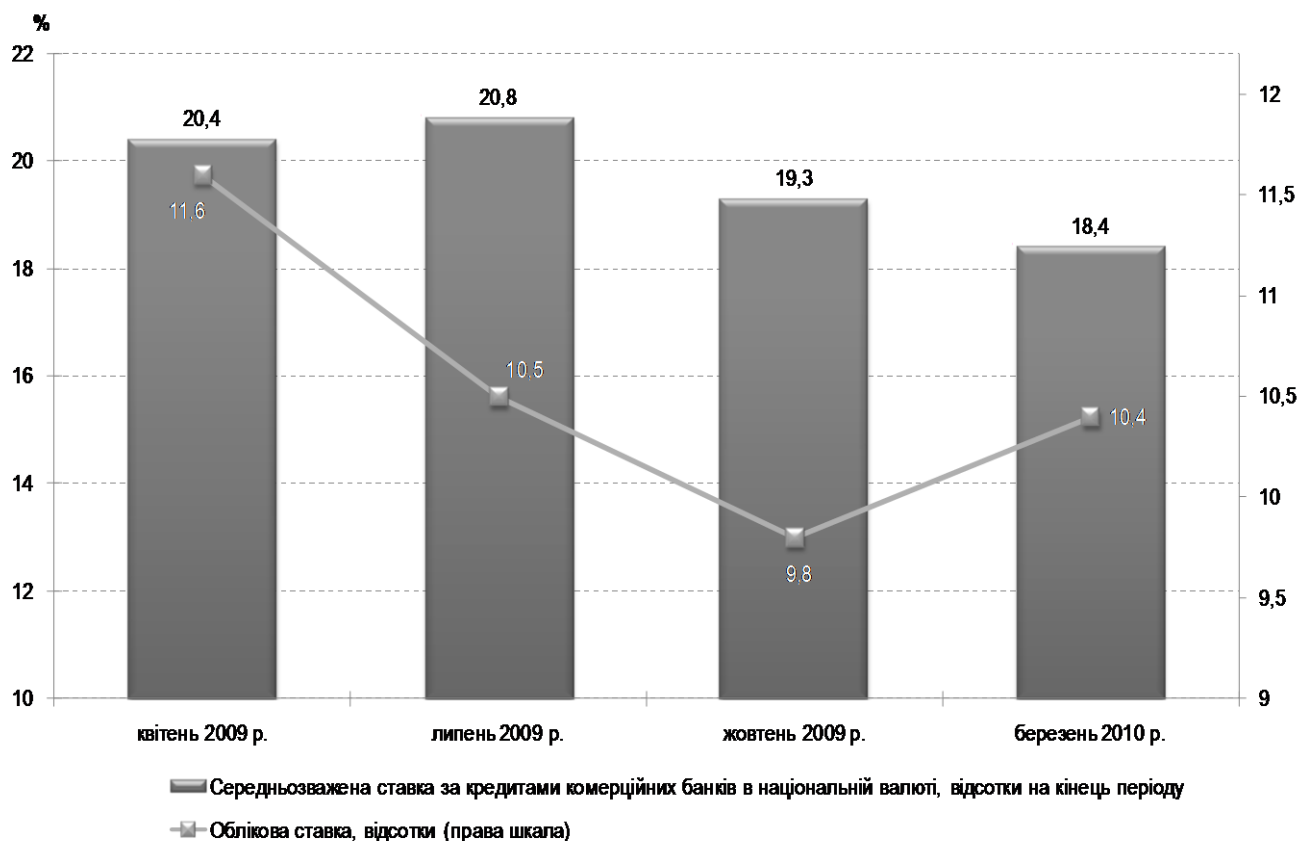

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

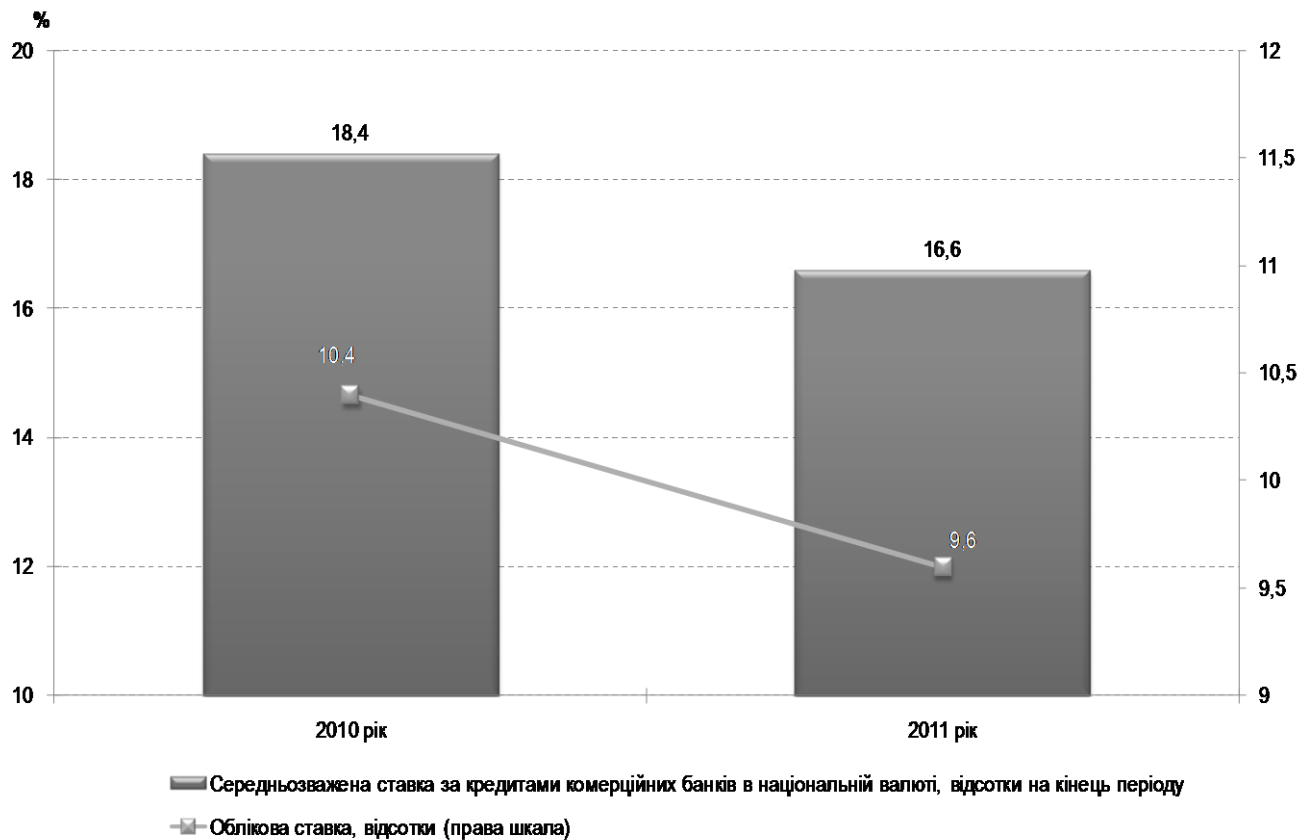

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 7. Консенсус – прогноз показників банківської сфери на 2010-2011 роки

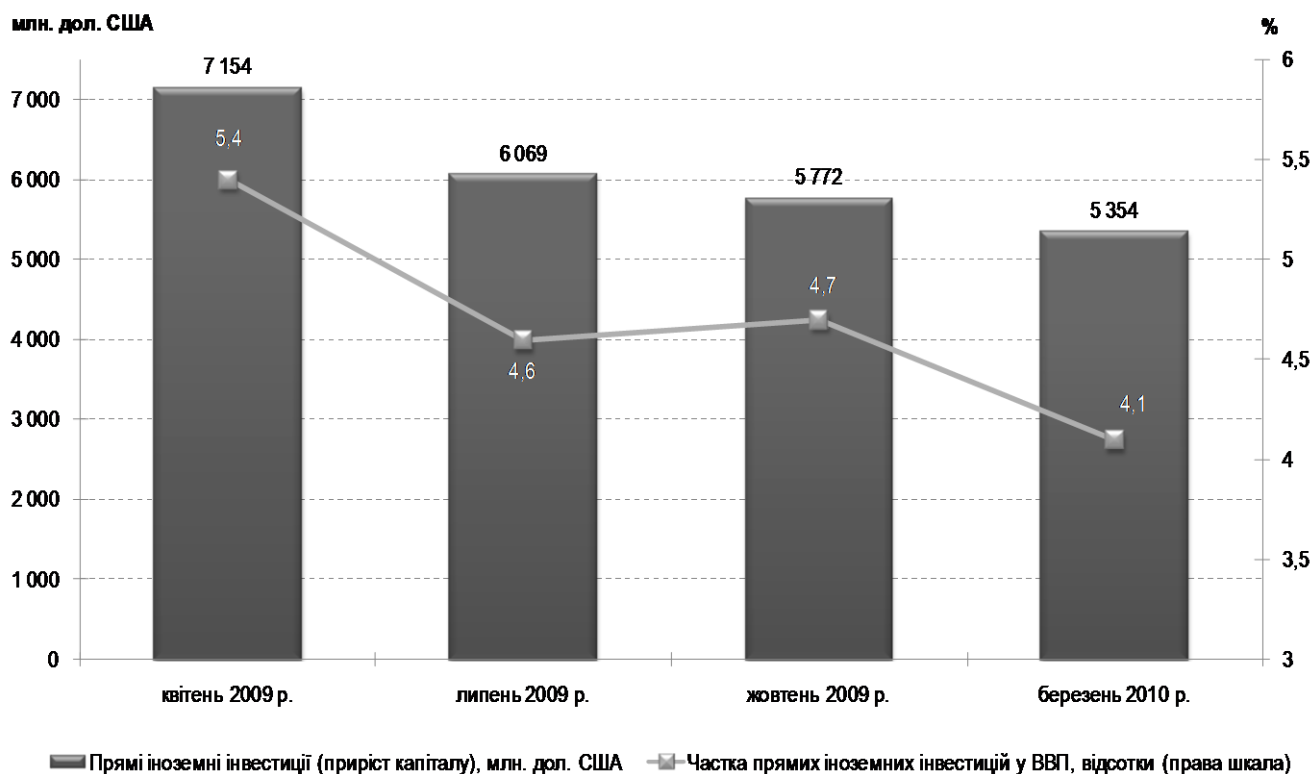

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

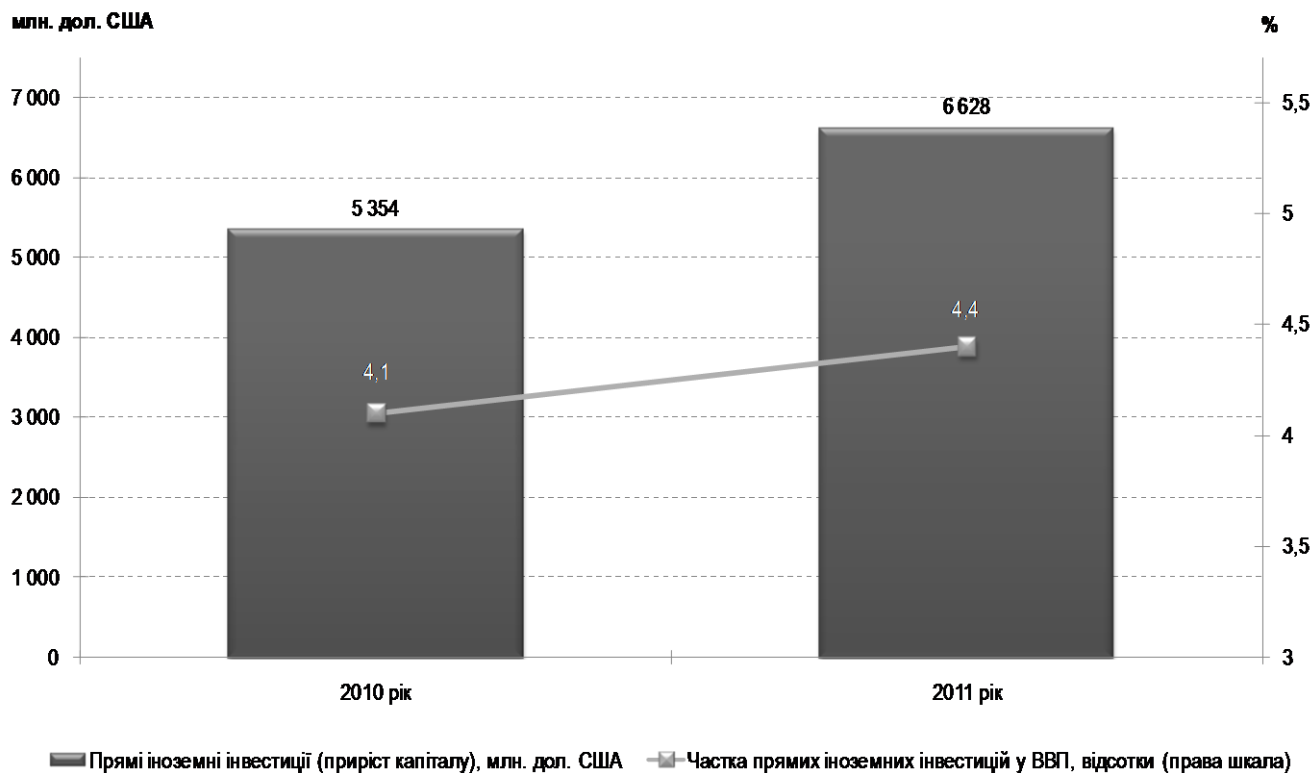

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 8. Консенсус – прогноз обсягів чистого притоку
прямих іноземних інвестицій на 2010-2011 роки

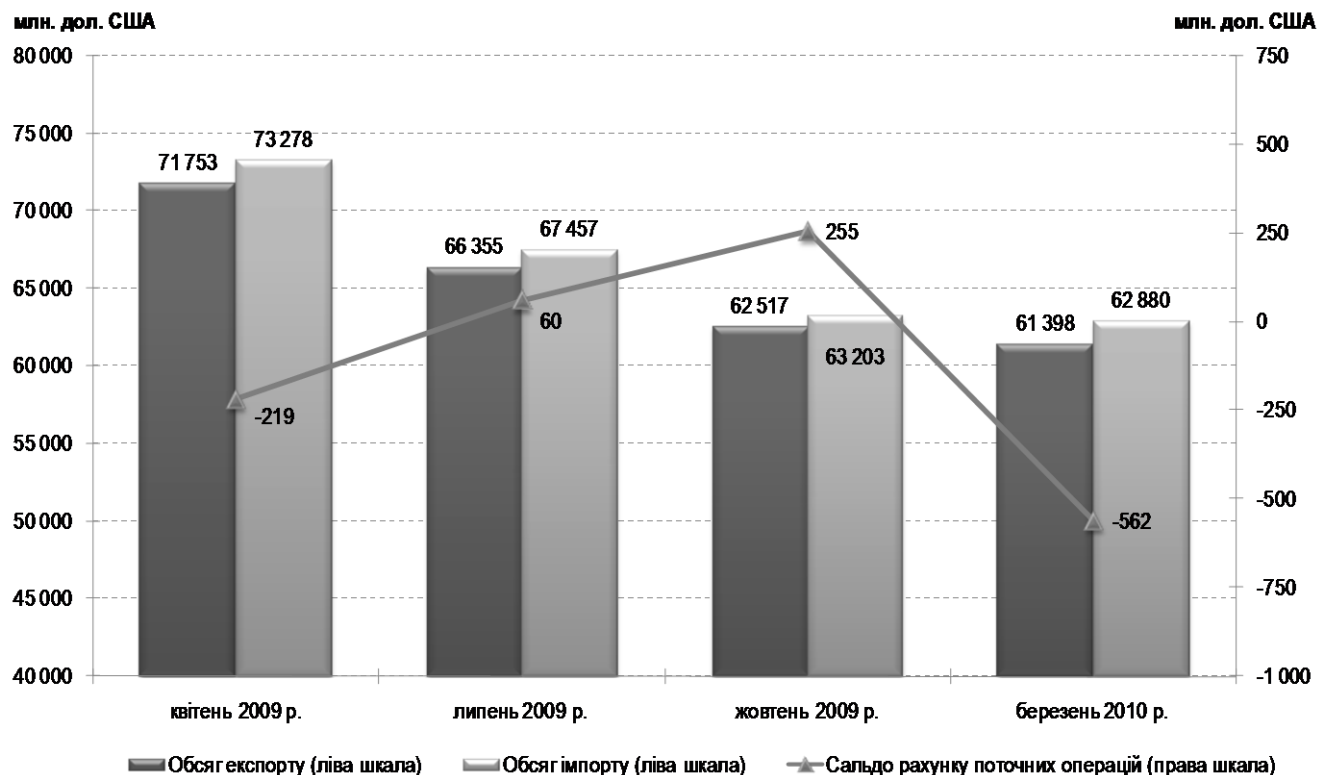

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

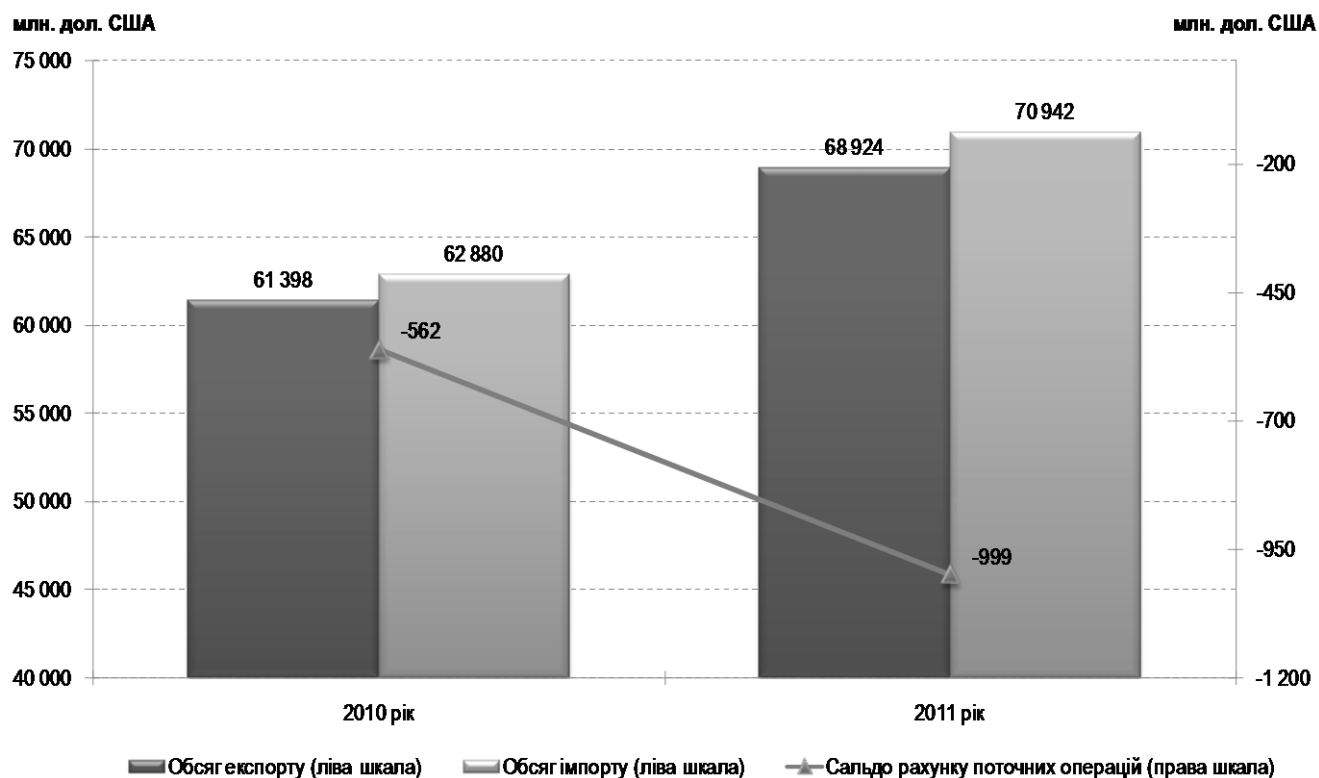

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 9. Консенсус – прогноз обсягів експорту, імпорту товарів та послуг та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій на 2010-2011 роки

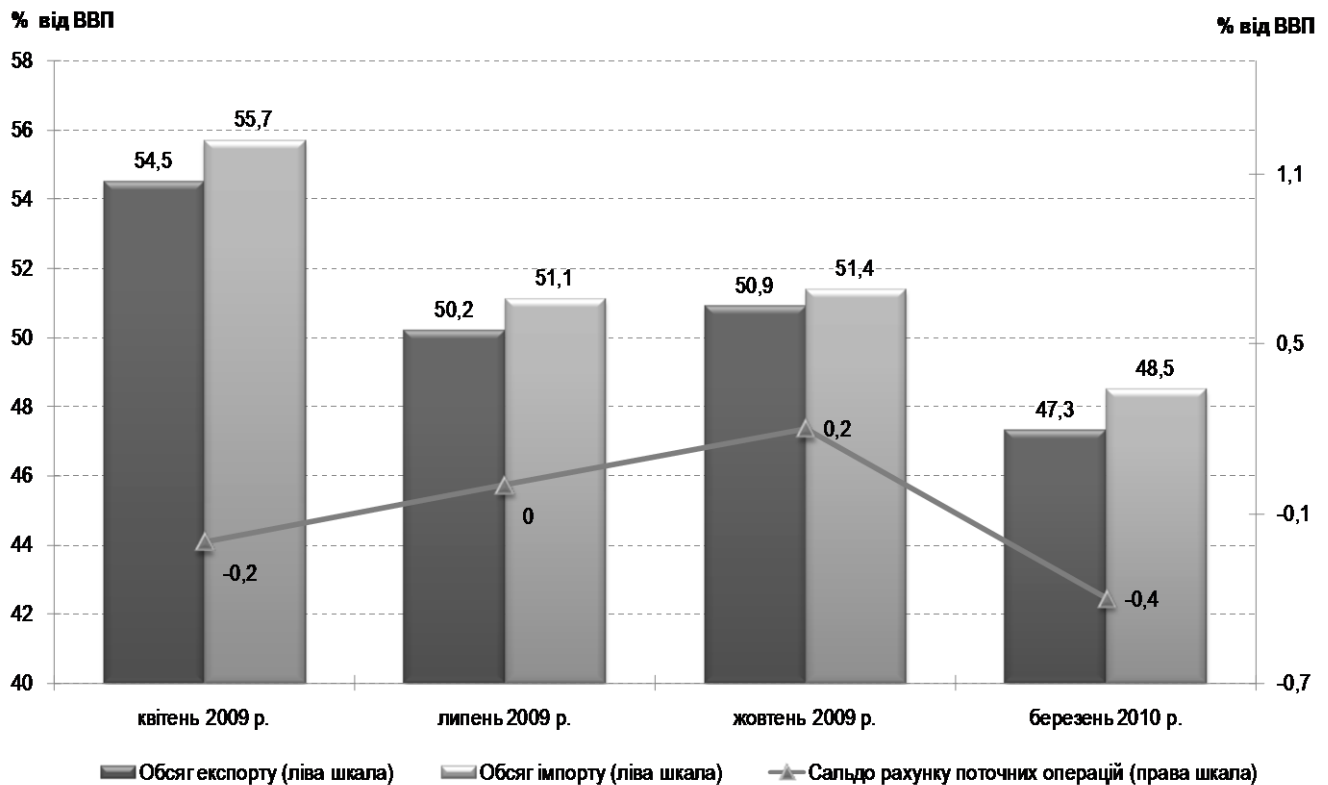

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

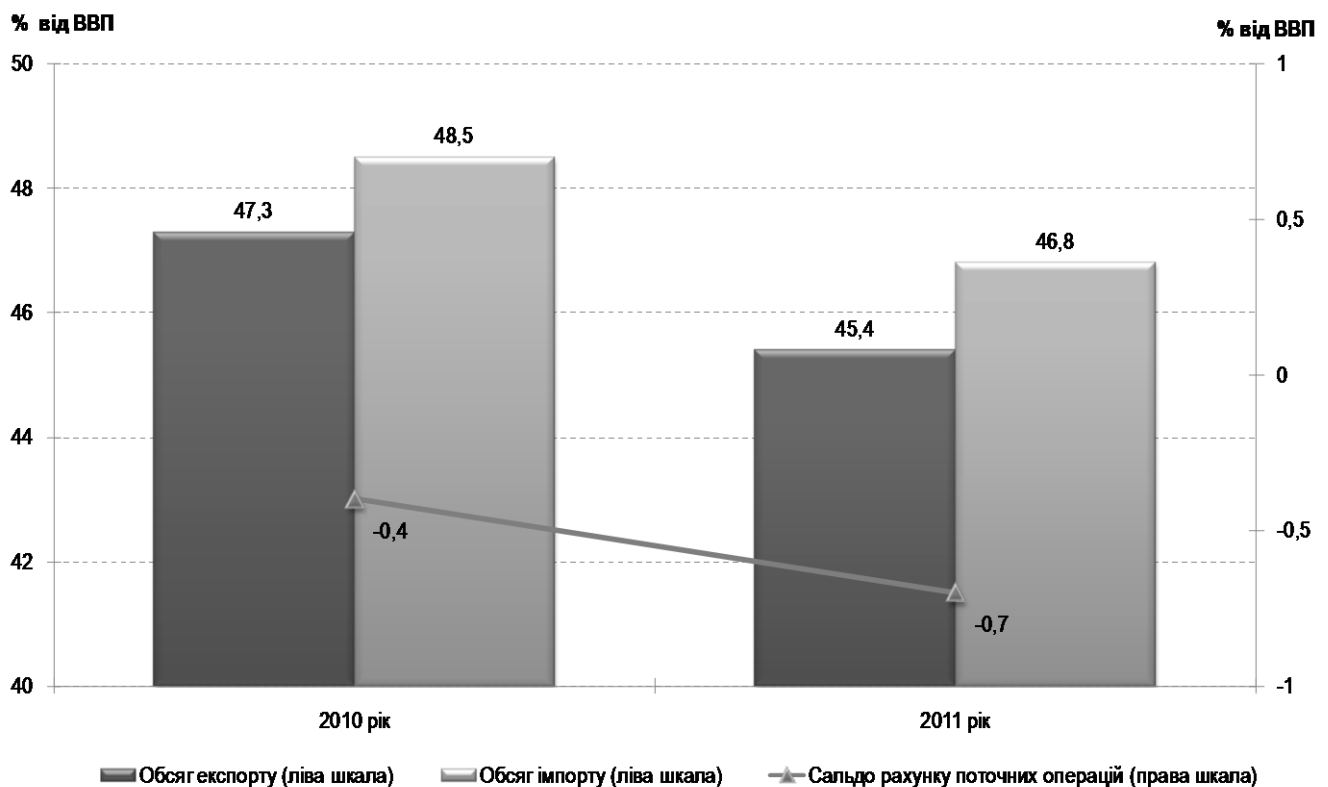

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 10. Консенсус – прогноз частки експорту та імпорту товарів та послуг у структурі ВВП та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій у ВВП на 2010-2011 роки

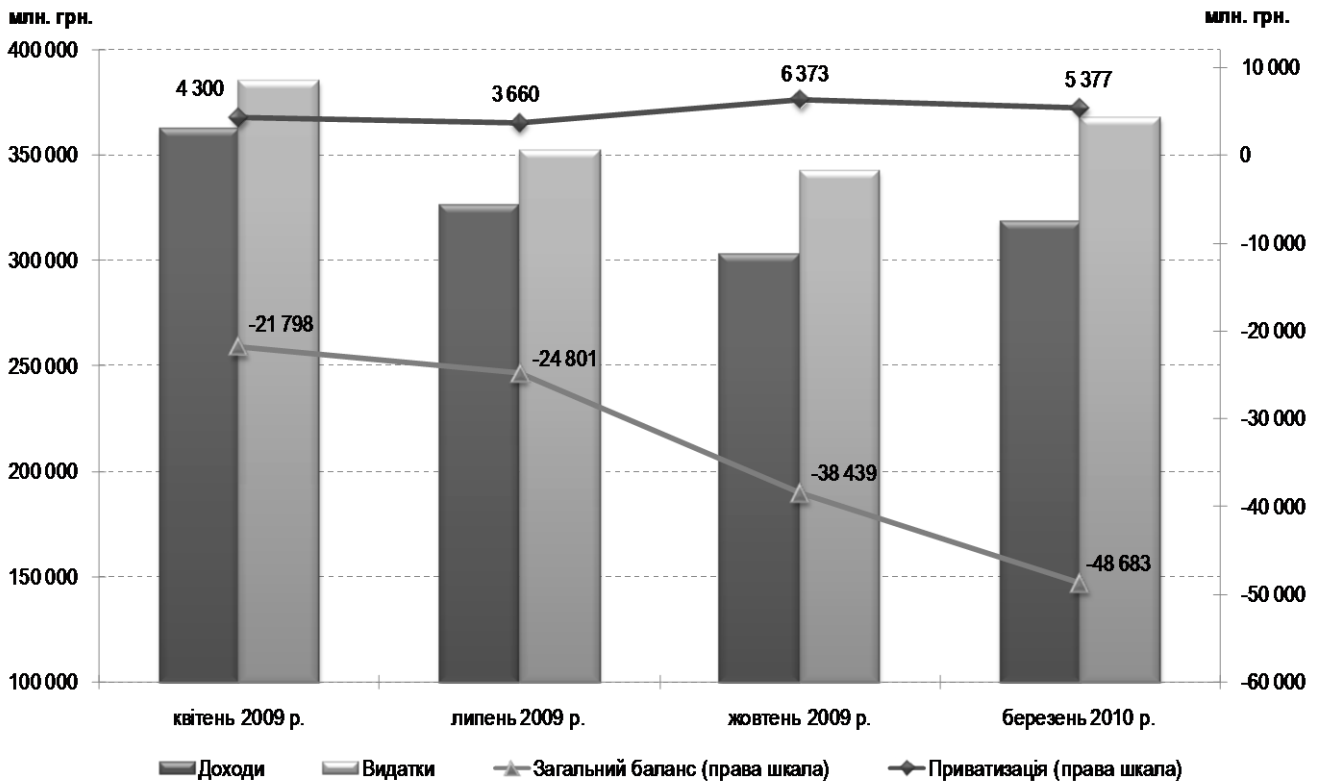

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

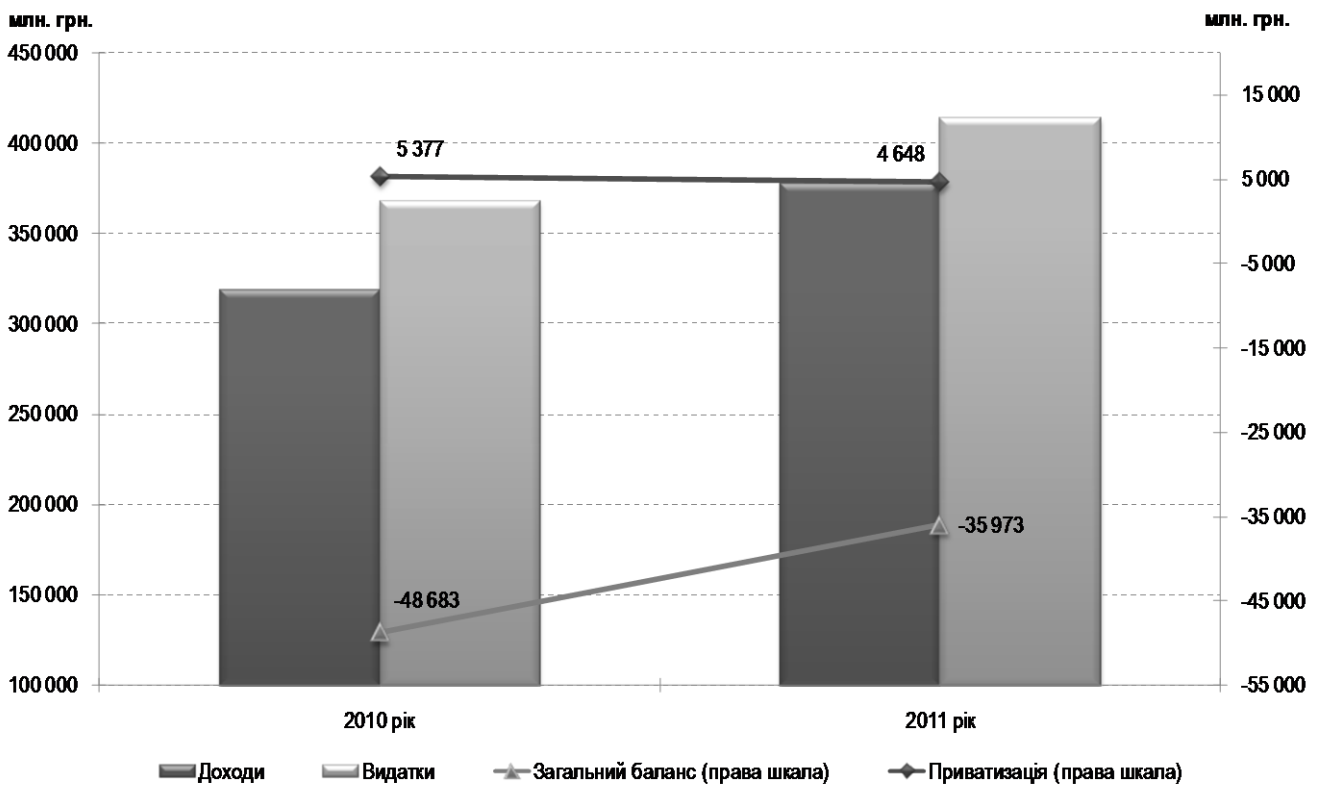

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 11. Консенсус – прогноз бюджетних показників на 2010-2011 роки

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Рис. 12. Консенсус – прогноз бюджетних показників як частки ВВП на 2010-2011 роки

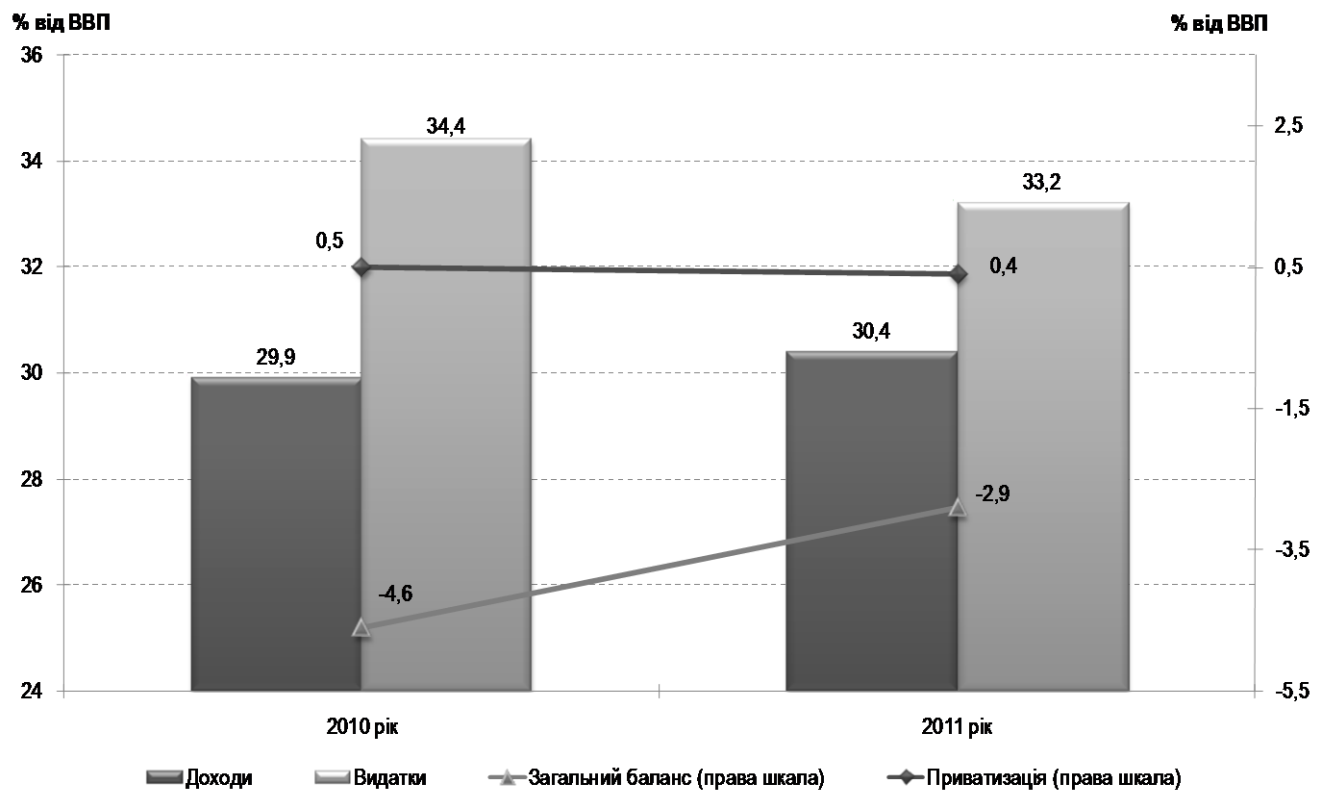
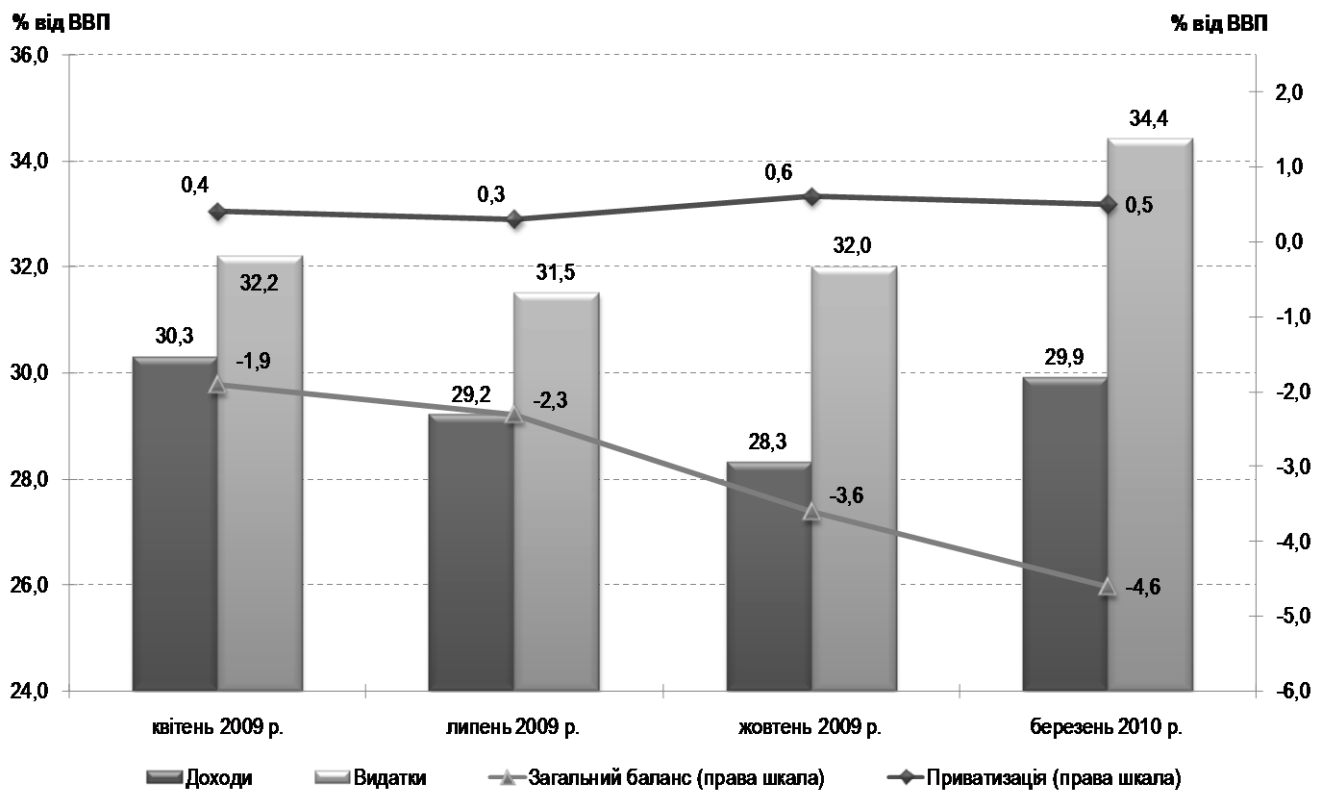
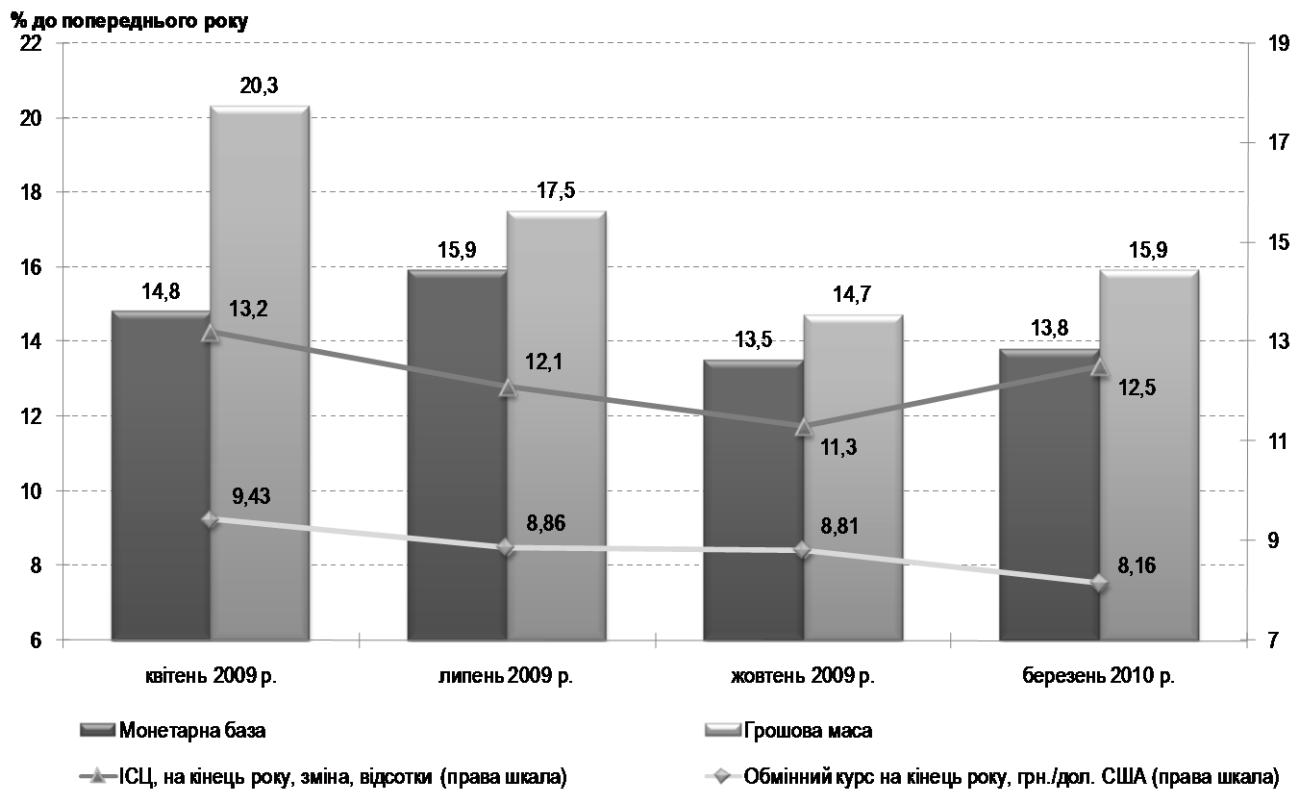
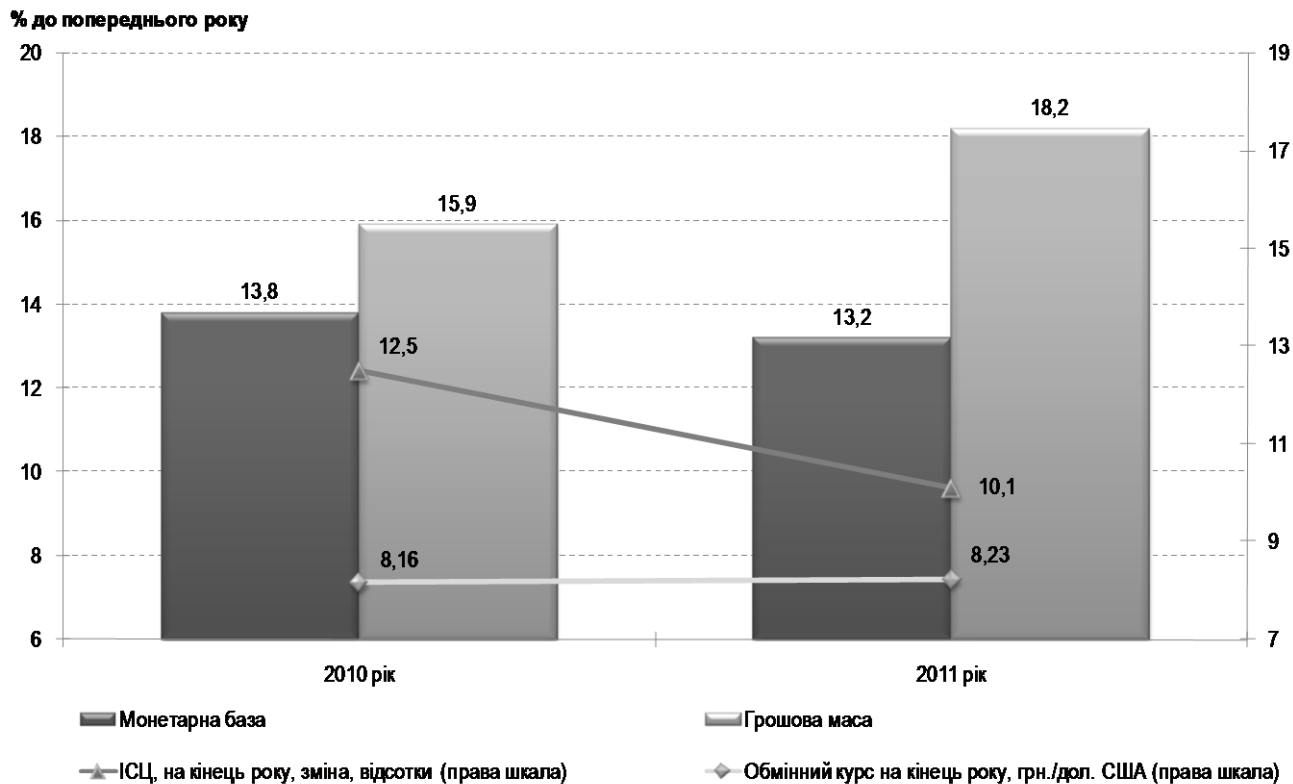

Рис. 13. Консенсус – прогноз показників грошово-кредитного ринку на 2010-2011 роки

а) Прогноз на 2010 рік станом на квітень 2009 р. – березень 2010 р.

б) Прогноз на 2010 та 2011 роки станом на березень 2010 р.

Ризики на 2010-2011 роки

Пропонуємо до Вашої уваги консенсус-оцінку ризиків на 2010-2011 роки.

Експерти оцінювали ризики за двома критеріями: вірогідність реалізації конкретного ризику та вплив ризику на економіку України.

Оцінка реалізації ризиків та їх впливу на економіку України проводилась за наступною шкалою.

Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
значна ймовірність (50-60%%) прояву ризику – 4; середня ймовірність (30-49%%) прояву ризику – 3; помірна ймовірність (10-29%%) прояву ризику – 2; мала ймовірність (менше 10%) прояву ризику – 1; ризик не є вірогідним – 0.	значний вплив – 4; помірний вплив – 3; слабкий вплив – 2; незначний вплив – 1; немає впливу – 0.

На основі наданих матеріалів було розраховано інтегральну оцінку ризиків як добуток оцінок вірогідності реалізації явища та впливу явища на економіку України, зважений на кількість респондентів.

Ризики на 2010 рік оцінювались вчетверте. Внутрішні ризики отримали вищі інтегральні оцінки, ніж зовнішні. Найбільш значущим внутрішнім ризиком експерти визнали значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України» (з інтегральною оцінкою 11) та відповідно проведення значної емісії для фінансування дефіцитів (інтегральна оцінка 10). Вище, ніж у жовтні, прогностичними оцінено ризик збереження низької кредитної активності комерційних банків (збільшення інтегральної оцінки на 2 в.п. до 10), нарощування негативних інфляційних очікувань населення (на 2 в.п. до 8) та посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку (на 1 в.п. до 8). Водночас погляди аналітиків поділились щодо тарифної політики: деякі вважають, що існує ризик суттєвого підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики та населення (інтегральна оцінка 9), інші – як ризик оцінюють зволікання з підвищенням тарифів на природний газ та комунальні послуги (інтегральна оцінка 9).

Серед зовнішніх ризиків найбільшу інтегральну оцінку має ризик помірної економічної активності у світі (інтегральна оцінка 9, що на 4 в.п. вище, ніж у жовтні).

Водночас за оціненими ризиками на 2011 рік, які представлені організаціям вперше, найбільш вірогідними і впливовими виявились внутрішні ризики, що містяться у бюджетній сфері та тарифній політиці. Найбільш значущим зовнішнім ризиком експерти визнали закріплення тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках. Інтегральна оцінка ризиків 2011 року майже по всіх показниках нижче оцінок на 2010 рік.

Інтегральна оцінка зовнішніх ризиків на 2010-2011 роки у березні 2010 року

Зовнішні ризики	2010			2011		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Помірна економічна активність у світі внаслідок передчасного згорання програм зі стимулювання економіки та загострення кризових явищ в зоні Євро	9	3	3	6	3	3
«Затягування» у часі відновлення позитивної цінової динаміки на світових сировинних ринках	9	3	3	7	2	3
Закріплення тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	9	3	3	9	3	3
Підвищення вартості зовнішніх запозичень на тлі чергового поглиблення кризи фінансової ліквідності на світових ринках	7	2	3	6	2	3
Перегляд контрактів на постачання природного газу в Україну	7	2	3	7	2	3
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	6	2	3	6	2	3
Неотримання запланованого фінансування від МВФ, не відновлення співробітництва України з МВФ	6	2	3	3	2	2

Інтегральна оцінка внутрішніх ризиків на 2010-2011 роки у березні 2010 року

Внутрішні ризики	2010			2011		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	11	3	4	8	2	3
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	10	3	4	7	2	3
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	10	3	3	7	2	3
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	10	3	3	9	3	3

Внутрішні ризики	2010			2011		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	9	3	3	9	3	3
Зволікання з підвищення тарифів на природний газ та комунальні послуги	9	3	3	6	2	3
Отримання нижчих, ніж прогнозується, обсягів врожаю або неспроможність його вчасно і в повному обсязі зібрати через брак коштів (відсутність кредитних ресурсів, недоотримання коштів через низькі ціни на врожай минулого року)	8	2	3	7	2	3
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	8	3	3	7	2	3
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	8	2	3	6	2	3
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	7	3	2	5	2	2
Виконання в повному обсязі положень Закону України «Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати» (від 20.10.2009 №1946-VI), яким передбачено підвищення мінімальної заробітної плати (середньозваженої за рік) у 2010 році на 38,1% до 888 грн.	7	2	3	7	3	3
Подальше накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	7	3	3	6	2	3
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	7	2	3	6	2	3
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі через проблему виконання кредитних зобов'язань на тлі повільного відновлення довіри до банківської системи	7	2	3	5	2	3
Непроведення приватизації крупних об'єктів	6	3	2	5	2	2
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	6	2	3	5	2	3
Зростання заборгованості по заробітній платі	6	2	3	4	2	2
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	5	2	3	4	2	3
Посилення політичної нестабільності в Україні	5	2	2	5	2	2

Ризики у квітні 2009 року – березні 2010	Інтегральна оцінка ризиків				
	2010				2011
	Квітень 2009	Липень 2009	Жовтень 2009	Березень 2010	Березень 2010
Зовнішні ризики					
Помірна економічна активність у світі	6	7	5	9	6
«Затягування» у часі відновлення позитивної цінової динаміки на світових сировинних ринках	-	8	5	9	7
Закріплення тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	-	11	9	9	9
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	7	7	5	6	6
Підвищення вартості зовнішніх запозичень на тлі поглиблення кризи фінансової ліквідності на світових ринках	6	5	4	7	6
Перегляд контрактів на постачання природного газу в Україну	-	-	-	7	7
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	4	4	5	6	3
Внутрішні ризики					
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	-	-	-	11	8
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	7	9	9	10	7
Непроведення приватизації крупних об'єктів	7	5	7	6	5
Накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	7	7	6	7	6
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі через проблему виконання кредитних зобов'язань на тлі повільного відновлення довіри до банківської системи	-	9	7	7	5
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	9	8	8	10	7
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	-	6	6	6	5
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	5	10	7	8	6
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	8	7	6	8	7
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	-	-	6	7	6
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	-	8	6	5	4
Зростання заборгованості по заробітній платі	7	7	4	6	4
Виконання в повному обсязі положень Закону України «Про встановлення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати» (від 20.10.2009 №1946-VI), яким передбачено підвищення мінімальної заробітної плати (середньозваженої за рік) у 2010 році на 38,1% до 888 грн.	-	-	7	7	7
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	7	7	5	7	5
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	9	9	7	10	9
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	10	9	7	9	9
Зволікання з підвищення тарифів на природний газ та комунальні послуги	-	-	-	9	6
Отримання нижчих, ніж прогнозується, обсягів врожаю або неспроможність його вчасно і в повному обсязі зібрати через брак коштів (відсутність кредитних ресурсів, недоотримання коштів через низькі ціни на врожай минулого року)	6	8	6	8	7
Посилення політичної нестабільності в Україні	8	9	7	5	5

**Консенсус-прогноз на 2010-2011 роки
(станом на березень 2010 року)**

Показник	2010	2011	2010		2011	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Реальний сектор	мільйони гривень					
Номінальний ВВП	1 067 205	1 244 736	1 018 927	1 121 100	1 181 333	1 356 828
Споживання	866 861	1 004 024	775 049	936 855	862 926	1 121 212
приватне	674 922	778 820	612 288	725 337	612 288	871 621
державне	193 281	221 460	162 760	211 518	184 456	253 072
Інвестиції	217 294	254 540	185 120	284 764	166 202	319 847
Валове нагромадження основного капіталу	207 163	246 139	181 900	253 124	162 982	290 354
приватного	202 567	243 866	174 348	243 298	216 376	285 169
державного	21 747	28 113	4 623	30 088	5 185	42 857
Чистий експорт	-12 469	-16 431	-28 824	10 144	-31 677	2 024
Валові національні заощадження	207 104	243 469	178 900	254 113	197 083	270 581
	індекс, рік до року					
Реальний ВВП	103,4	104,7	101,9	104,8	103,3	105,8
Споживання	101,9	104,5	100,5	103,9	103,6	106,4
приватне	102,8	105,2	101,2	105,0	104,0	108,1
державне	100,3	102,2	93,9	105,1	99,5	104,5
Інвестиції	106,2	109,3	100,4	110,9	105,0	115,4
Інфляція	індекс					
Дефлятор ВВП (середній за рік)	113,7	111,8	109,0	117,9	108,0	117,7
Індекс споживчих цін (середній за рік)	111,6	110,6	108,2	117,8	108,9	114,2
грудень до грудня попереднього року	112,5	110,1	109,4	118,2	108,0	115,4
Індекс цін виробників (середній за рік)	114,2	111,5	109,0	118,7	107,1	115,8
грудень до грудня попереднього року	114,0	111,1	110,0	119,5	105,4	115,0
Зовнішній сектор	млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-562	-999	-2 143	2 366	-2 874	1 625
Обсяг експорту товарів та послуг	61 398	68 924	53 505	71 264	58 588	79 893
Обсяг імпорту товарів та послуг	62 880	70 942	54 147	69 898	58 363	81 314
Баланс доходів	-2 324	-2 565	-1 300	-3 294	-2 100	-3 343
Офіційні трансферти (нетто)	3 245	3 584	2 500	3 700	2 800	4 100
Сальдо рахунку операцій з капіталом	-3 515	1 925	-9 500	1 000	-2 000	7 000
Прямі іноземні інвестиції	5 354	6 628	4 000	8 000	5 000	9 000
Зовнішній сектор	у відсотках до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-0,4	-0,7	-1,8	1,7	-2,0	1,1
Обсяг експорту товарів та послуг	47,3	45,4	40,6	51,3	40,6	50,4
Обсяг імпорту товарів та послуг	48,5	46,8	41,1	54,1	40,4	52,0
Баланс доходів	-1,8	-1,7	-1,1	-2,7	-1,4	-2,4
Офіційні трансферти (нетто)	2,5	2,4	1,9	2,7	1,8	2,5

Показник	2010	2011	2010		2011	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Сальдо рахунку операцій з капіталом	-2,7	1,3	-7,2	0,7	-1,4	4,7
Прямі іноземні інвестиції	4,1	4,4	3,0	5,9	3,1	5,8
Зовнішній сектор	у відсотках, рік до року					
Обсяг експорту товарів та послуг	114,2	111,9	107,3	131,6	104,0	118,5
Обсяг імпорту товарів та послуг	111,9	112,4	105,0	122,9	105,1	118,4
Обмінний курс, грн./дол. США						
Середній	8,23	8,20	7,70	9,50	7,40	9,00
Кінець періоду	8,16	8,23	7,50	9,00	7,30	9,00
Зведений бюджет	мільйони гривень					
Всі доходи	318 869	377 835	290 727	339 732	328 429	413 009
Всі видатки	367 552	413 808	337 498	418 051	376 200	449 792
Загальний баланс	-48 683	-35 973	-21 094	-85 754	-26 150	-51 405
Приватизація	5 377	4 648	100	10 000	100	12 851
Зведений бюджет	у відсотках до ВВП					
Всі доходи	29,9	30,4	27,5	31,6	27,5	31,6
Всі видатки	34,4	33,2	32,0	39,0	31,5	35,0
Загальний баланс	-4,6	-2,9	-2,0	-8,0	-2,0	-4,0
Приватизація	0,5	0,4	0,0	0,9	0,0	1,0
Гроші та кредит						
Монетарна база (на кінець періоду), млн. грн.	222 520	251 826	207 250	243 750	240 000	292 500
грудень до грудня попереднього року, %	13,8	13,2	6,3	25,0	10,0	20,0
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	565 155	668 792	532 100	614 813	635 295	734 540
грудень до грудня попереднього року, %	15,9	18,2	9,2	26,8	12,0	35,0
Середньозважена ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, % на кінець періоду	18,4	16,6	17,0	20,0	15,0	19,0
Міжнародні резерви НБУ, дол. млн.	26 209	27 612	21 500	35 671	17 500	43 752
Соціальні показники						
Населення, млн. осіб	45,7	45,4	45,1	45,9	44,3	45,7
зміни у % до попереднього року	99,6	99,4	99,5	100,0	98,2	99,7
Середня заробітна плата працівників, грн.	2 178	2 502	1 983	2 349	2 161	2 750
Наявні доходи населення, млрд. грн.	783	914	756	797	860	950
Наявні доходи населення, зміни у % до попереднього року	2,9	6,2	-1,5	10,0	0,5	20,0

Таблиця 5.

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2010 рік
(квітень 2009 – березень 2010)**

Показник	квітень 2009	липень 2009	відхилення (липень 2009 / квітень 2009)	жовтень 2009	відхилення (жовтень 2009/ липень 2009)	березень 2010	відхилення (березень 2010/ жовтень 2009)
Реальний сектор, мільйони гривень							
Номінальний ВВП	1 197 470	1 117 992	-6,6%	1 071 295	-4,2%	1 067 205	-0,4%
Споживання	904 367	867 846	-4,0%	860 076	-0,9%	866 861	+0,8%
Інвестиції	304 726	269 466	-11,6%	237 105	-12,0%	217 294	-8,4%
Чистий експорт	-13 153	-17 388	+4 234	-14 045	-3 343	-12 469	-1 576
Валові національні заощадження	321 179	270 918	-15,6%	231 310	-14,6%	207 104	-10,5%
Індекс, рік до року							
Реальний ВВП	101,7	101,9	+0,2 в.п.	102,4	+0,5 в.п.	103,4	+1,0 в.п.
Споживання	102,9	102,0	-0,8 в.п.	101,8	-0,2 в.п.	101,9	+0,1 в.п.
Інвестиції	104,1	103,7	-0,4 в.п.	106,5	+2,8 в.п.	106,2	-0,3 в.п.
Інфляція, індекс							
Індекс споживчих цін (середній за рік)	114,6	114,2	-0,3 в.п.	112,9	-1,3 в.п.	111,6	-1,3 в.п.
грудень до грудня попереднього року	113,2	112,1	-1,1 в.п.	111,3	-0,8 в.п.	112,5	+1,2 в.п.
Індекс цін виробників (середній за рік)	116,5	115,4	-1,1 в.п.	112,4	-3,0 в.п.	114,2	+1,8 в.п.
грудень до грудня попереднього року	115,1	113,5	-1,6 в.п.	111,8	-1,8 в.п.	114,0	+2,2 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США							
Рахунок поточних операцій	-219	60	+279	255	+195	-562	-817
Обсяг експорту товарів та послуг	71 753	66 355	-7,5%	62 517	-5,8%	61 398	-1,8%
Обсяг імпорту товарів та послуг	73 278	67 457	-7,9%	63 203	-6,3%	62 880	-0,5%
Прямі іноземні інвестиції	7 154	6 069	-1 086	5 772	-297	5 354	-418
Зовнішній сектор, % до ВВП							
Рахунок поточних операцій	-0,2	0,0	+0,2 в.п.	0,2	+0,2 в.п.	-0,4	-0,6 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	54,5	50,2	-4,3 в.п.	50,9	+0,7 в.п.	47,3	-3,6 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	55,7	51,1	-4,6 в.п.	51,4	+0,3 в.п.	48,5	-2,9 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	5,4	4,6	-0,8 в.п.	4,7	+0,1 в.п.	4,1	-0,6 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року							
Обсяг експорту товарів та послуг	111,6	114,9	+3,3 в.п.	112,7	-2,2 в.п.	114,2	+1,5 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	110,7	113,0	+2,3 в.п.	110,7	-2,3 в.п.	111,9	+1,2 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США							
Середній	9,10	8,46	-7,0%	8,71	+3,0%	8,23	-5,6%
Кінець періоду	9,43	8,86	-6,0%	8,81	-0,6%	8,16	-7,4%
Зведений бюджет, мільйони гривень							
Всі доходи	362 697	326 165	-10,1%	303 357	-7,0%	318 869	+5,1%
Всі видатки	385 408	352 420	-8,6%	342 376	-2,9%	367 552	+7,4%
Загальний баланс	-21 798	-24 801	+3 002	-38 439	+13 638	-48 683	+10 244
Приватизація	4 300	3 660	-640	6 373	+2 713	5 377	-996
Зведений бюджет, % до ВВП							
Всі доходи	30,3	29,2	-1,1 в.п.	28,3	-0,9 в.п.	29,9	+1,6 в.п.
Всі видатки	32,2	31,5	-0,7 в.п.	32,0	+0,5 в.п.	34,4	+2,4 в.п.
Загальний баланс	-1,9	-2,3	+0,5 в.п.	-3,6	+1,3 в.п.	-4,6	+1,0 в.п.
Приватизація	0,4	0,3	-0,1 в.п.	0,6	+0,3 в.п.	0,5	-0,1 в.п.
Гроші та кредит							
Монетарна база	233 059	232 409	-0,3%	223 940	-3,6%	222 520	-0,6%
(на кінець періоду), млн. грн.							
грудень до грудня попереднього року, %	14,8	15,9	+1,1 в.п.	13,5	-2,4 в.п.	13,8	+0,3 в.п.
Грошова маса (М3)	687 247	622 420	-9,4%	592 844	-4,8%	565 155	-4,7%
(на кінець періоду), млн. грн.							
грудень до грудня попереднього року, %	20,3	17,5	-2,8 в.п.	14,7	-2,8 в.п.	15,9	+1,2 в.п.
Середня заробітна плата працівників, грн.	2 344	2 213	-5,6%	2 219	+0,3%	2 178	-1,9%

**Відхилення консенсус-прогнозів на 2009 та 2010 роки
(станом на березень 2010)**

Показник	консенсус-прогноз на 2010 рік станом на березень 2010	консенсус-прогноз на 2011 рік станом на березень 2010	відхилення (2011 від 2010)
Реальний сектор , мільйони гривень			
Номінальний ВВП	1 067 205	1 244 736	+16,6%
Споживання	866 861	1 004 024	+15,8%
Інвестиції	217 294	254 540	+17,1%
Чистий експорт	-12 469	-16 431	+3 962
Валові національні заощадження	207 104	243 469	+17,6%
Індекс, рік до року			
Реальний ВВП	103,4	104,7	+1,3 в.п.
Споживання	101,9	104,5	+2,6 в.п.
Інвестиції	106,2	109,3	+3,1 в.п.
Інфляція , індекс			
Індекс споживчих цін (середній за рік)	111,6	110,6	-1,0 в.п.
грудень до грудня попереднього року	112,5	110,1	-2,5 в.п.
Індекс цін виробників (середній за рік)	114,2	111,5	-2,6 в.п.
грудень до грудня попереднього року	114,0	111,1	-2,9 в.п.
Зовнішній сектор , млн. дол. США			
Рахунок поточних операцій	-562	-999	+437
Обсяг експорту товарів та послуг	61 398	68 924	+12,3%
Обсяг імпорту товарів та послуг	62 880	70 942	+12,8%
Прямі іноземні інвестиції	5 354	6 628	+1 274
Зовнішній сектор , % до ВВП			
Рахунок поточних операцій	-0,4	-0,7	+0,2 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	47,3	45,4	-1,9 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	48,5	46,8	-1,7 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	4,1	4,4	+0,3 в.п.
Зовнішній сектор , % рік до року			
Обсяг експорту товарів та послуг	114,2	111,9	-2,3 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	111,9	112,4	+0,5 в.п.
Обмінний курс , грн./дол. США			
Середній	8,23	8,20	-0,3%
Кінець періоду	8,16	8,23	+0,9%
Зведений бюджет , мільйони гривень			
Всі доходи	318 869	377 835	+18,5%
Всі видатки	367 552	413 808	+12,6%
Загальний баланс	-48 683	-35 973	-12 710
Приватизація	5 377	4 648	-729
Зведений бюджет , % до ВВП			
Всі доходи	29,9	30,4	+0,5 в.п.
Всі видатки	34,4	33,2	-1,2 в.п.
Загальний баланс	-4,6	-2,9	-1,7 в.п.
Приватизація	0,5	0,4	-0,1 в.п.
Гроші та кредит			
Монетарна база			
(на кінець періоду), млн. грн.	222 520	251 826	+13,2%
зміна у %	13,8	13,2	-0,6 в.п.
Грошова маса (М3)			
(на кінець періоду), млн. грн.	565 155	668 792	+18,3%
зміна у %	15,9	18,2	+2,3 в.п.
Середня заробітна плата працівників , грн.	2 178	2 502	+14,9%

Методологічні пояснення до таблиць 4, 5 та 6:

Агреговані номінальні величини розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками 'Консенсус прогноз' опитування.

Для того, щоб середні (консенсусні) значення агрегованих номінальних величин дорівнювали сумі своїх компонент, середні значення структурних показників (таких, наприклад, як споживання та інвестицій) розраховано непрямо - за допомогою часток цих компонент від агрегованої величини. Наприклад, якщо є відомою середня вага споживання у ВВП, номінальне значення споживання дорівнюватиме добутку цієї ваги та значення середнього консенсусного ВВП, отриманого як просте середнє.

Індекси розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма організаціями.

Середні значення величин, що прогнозуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету), розраховані як відношення середнього номінального значення показника до відповідного середнього значення ВВП. Показники, що прогнозуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням усередненого середньорічного обмінного курсу.

Темпи росту грошових агрегатів у прогнозі на 2010 рік (станом на березень 2010 року) розраховані як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників, до фактичного значення відповідного показника за 2009 рік, а на 2011 рік – як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників до відповідного прогнозного показника 2010 року.

Середні значення сальдо рахунку поточних операцій розраховані як сума середніх значень статей рахунку. Середні значення дефіциту/профіциту бюджету розраховані як різниця між середніми значеннями доходів та видатків.

При підготовці консенсус-прогнозу організаціями-учасниками семінару були надані наступні матеріали:

- припущення прогнозу щодо економічної політики, яка проводитиметься у 2010-2011 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (наведені у таблиці 2);
- прогноз основних макроекономічних показників на 2010 та 2011 роки;
- додаткові текстові пояснення окремих організацій щодо припущень прогнозу;
- експертна оцінка ризиків на 2010 -2011 роки (наведені у таблиці 3).